
ZATWIERDZAM

Egz. nr ... z 2

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

URZĄD GMINY PRAŻMÓW
ul. Piotra Czołchańskiego 1, Prażmów
gm. Prażmów
05-505 Prażmów

Podstawa opracowania:

*§ 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej
budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
(Dz.U. z 2023 r. poz. 822 z późn. zm.).*

Opracował:

Prażmów, Lipiec 2025 r.

Ewidencja aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Lp.	Przedmiot aktualizacji:	Data:	Podpis/stanowisko
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

Spis treści

1.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	5
1.1.	Podstawy prawne	6
2.	WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ OBIEKTU	7
2.1.	Charakterystyka ogólna obiektu	7
2.1.1.	Zestawienie powierzchni	7
2.2.	Elementy konstrukcyjne budynku.....	8
2.3.	Odległość od obiektów sąsiadujących	8
2.4.	Parametry pożarowe występujących substancji palnych	9
2.5.	Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego	9
2.6.	Kategoria zagrożenia ludzi i podział na strefy pożarowe	9
2.7.	Przewidywana ilość osób w obiekcie	9
2.8.	Ocena zagrożenia wybuchem	9
2.9.	Określenie klasy odporności pożarowej budynku	10
2.10.	Warunki ewakuacji.....	10
2.11.	Urządzenia przeciwpożarowe, instalacje, techniczne systemy zabezpieczeń oraz gaśnice zastosowane w obiekcie	12
2.11.1.	System sygnalizacji pożaru (SSP)	12
2.11.2.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	12
2.11.3.	Gaśnice.....	13
2.11.4.	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi	13
2.11.5.	Drzwi przeciwpożarowe	13
2.11.6.	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	13
2.12.	Instalacje użytkowe.....	13
2.13.	Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia	14
2.14.	Drogi pożarowe.....	14
3.	URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE.....	15
3.1.	Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice	15
3.2.	Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne	22
4.	SPOSODY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA	25
4.1.	Zasady postępowania pracowników do czasu przybycia straży pożarnej	25
4.2.	Zasady postępowania Zarządcy obiektu z chwilą przybycia Straży Pożarnej.....	27
5.	PRACE NIEBEZPIECZNE POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.....	28
5.1.	Zasady organizacyjne zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych	28
5.2.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	29
6.	WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI.....	34
6.1.	Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji	34
6.2.	Wymagania dotyczące znaków ewakuacyjnych	34
6.3.	Organizacja ewakuacji	34
6.3.1.	Środki i sposoby ogłaszania alarmu.....	35
6.3.2.	Zarządzanie ewakuacją	36
6.3.3.	Ewakuacja osób niepełnosprawnych	37

6.3.4.	Miejsce zbiórki.....	38
6.3.5.	Ewakuacja mienia	39
6.4.	Zasady organizowania praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji.....	39
7.	SZKOLENIE UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU	40
7.1.	Sposób zapoznania pracowników z treścią przedmiotowej instrukcji.....	40
7.2.	Sposób zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi	40
8.	ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	42
8.1.	Zadania i obowiązki osoby odpowiedzialnej za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej obiektu	42
8.2.	Zadania i obowiązki osoby prowadzącej zagadnienia ochrony przeciwpożarowej w obiekcie	43
8.3.	Zadania i obowiązki wszystkich osób zatrudnionych na terenie obiektu	43
8.4.	Obowiązki podmiotów zewnętrznych wykonujących określone zlecone prace na terenie obiektu	44
9.	ZAŁĄCZNIKI	45
9.1.	Tabela z wykazem osób odpowiedzialnych za ewakuację w Urzędzie Gminy Prażmów.....	46
9.2.	Wzór tabeli potwierdzenia zapoznania się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	47
9.3.	Oświadczenie o zapoznaniu się z postanowieniami zawartymi w IBP	48
9.4.	Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	49
9.5.	Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	52
9.6.	Znaki bezpieczeństwa	55
9.7.	Znaki ochrony przeciwpożarowej	58

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem niniejszej Instrukcji jest określenie wymagań przeciwpożarowych dla budynku Urzędu Gminy Prażmów znajdującego się przy ul. Piotra Czołchańskiego 1 w Prażmowie, zwanego dalej w treści instrukcji „obiektem”, w zakresie organizacyjnym i technicznym zmierzających do zapewnienia w nim właściwych warunków bezpieczeństwa pożarowego.

Wymagania przeciwpożarowe dla obiektu obejmują przede wszystkim:

- Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu jego użytkowania oraz obowiązujących warunków technicznych;
- Sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym zastosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych, technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz gaśnic;
- Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- Organizację i warunki ewakuacji w obiekcie oraz sposoby praktycznego ich sprawdzenia;
- Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi;
- Określenie zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących jego stałymi użytkownikami;
- Przygotowanie planów obiektu obejmujące także ich usytuowanie oraz terenu przyległego z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących m.in. podziału na strefy pożarowe, warunków ewakuacji ze wskazaniem dróg ewakuacyjnych, miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, miejsc niebezpiecznych pożarowo, hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów pożarniczych.

Pod pojęciem wymagania przeciwpożarowe należy rozumieć wszystkie wymagane przepisami szczegółowymi i optymalne warunki kompleksowej ochrony przeciwpożarowej dla przedmiotowego obiektu.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązane są wszystkie osoby zatrudnione na terenie obiektu, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko służbowe.

Nadzór nad wdrożeniem ustalonych instrukcją bezpieczeństwa pożarowego zasad oraz ich egzekwowanie jest ustawowym obowiązkiem właściciela (zarządcy lub użytkownika) obiektu, a ich znajomość i ścisłe przestrzeganie obowiązkiem każdego użytkownika.

Przyjęcie do wiadomości i zobowiązanie do przestrzegania postanowień niniejszej Instrukcji należy potwierdzić przez złożenie własnoręcznego podpisu w tabeli potwierdzającej zapoznanie się z instrukcją, która znajduje się w **załączniku nr 2** i/lub oświadczeniu stanowiącym **załącznik nr 3** do Instrukcji.

Podstawą opracowania instrukcji jest § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.).

Niniejsza Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę jego warunków ochrony przeciwpożarowej. Aktualizacji instrukcji powinna dokonywać osoba wykonująca czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, posiadająca kwalifikacje zawodowe określone w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej w **art. 4 pkt 2b ustawy [2]**.

Niniejsza instrukcja nie stanowi analizy i oceny technicznego stanu ochrony przeciwpożarowej opisywanego obiektu i terenu do niego przyległego, ani żadnej jego części, pod kątem zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcja nie zawiera zapisów stwierdzających zgodności lub niezgodności występujących rozwiązań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i innych z obecnie stawianymi wymaganiami dla tego rodzaju budynków – zasada ogólna przyjęta w instrukcji. Celem analizy i oceną stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, w tym budynków i ich części, służą inne opracowania nie wchodzące w zakres niniejszej instrukcji.

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO POWINNA ZNAJDOWAĆ
SIĘ W MIEJSCU DOSTĘPNYM DLA EKIP RATOWNICZYCH**

1.1. Podstawy prawne

- [1] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.).
- [2] Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 188 t.j.).
- [3] Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 9 maj 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2024 r. poz. 726).
- [4] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).
- [5] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 2023 r. w sprawie uzgadniania projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu architektoniczno-budowlanego, projektu technicznego oraz projektu urządzenia przeciwpożarowego pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1563).
- [6] PN-N-01256-01:1992 Znaki bezpieczeństwa – Ochrona przeciwpożarowa.
- [7] PN-N-01256-04:1997 Znaki bezpieczeństwa – Techniczne środki przeciwpożarowe.
- [8] PN-EN 1838:2013-11 Zastosowania oświetlenia – Oświetlenie awaryjne.
- [9] PN-EN 671-3:2009 Stałe urządzenia gaśnicze – Hydranty wewnętrzne.
- [10] PN-EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.
- [11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. z 1992 r. Nr 54, poz. 259).
- [12] PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa – Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
- [13] PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa – Ewakuacja.
- [14] Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 z późn. zm.).
- [15] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska, 1 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1392).
- [16] PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków – Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
- [17] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 08 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 931).

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ OBIEKTU

Niniejszy rozdział przedstawia warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia [1]. Przez warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego należy rozumieć warunki określone w § 4 rozporządzenia [5].

2.1. Charakterystyka ogólna obiektu

Przedmiotowy budynek Urzędu Gminy zlokalizowany jest w miejscowości Prażmów, gmina Prażmów, powiat piaseczyński przy ul. Piotra Czołchańskiego 1. Budynek znajduje się na terenie ogrodzonym z wjazdem od ul. Czołchańskiego. Na terenie przyległym do ogrodzenia posesji od strony drogi gminnej oraz na terenie działki przewidziano miejsca parkingowe dla pracowników i interesantów Urzędu.

Obiekt pod względem architektonicznym stanowi dwukondygnacyjny budynek wolnostojący z częściowo użytkowym poddaszem, bez podpiwniczenia. Pod względem kategorii wysokości sklasyfikowany został do budynków niskich (N) ze względu na wysokość (11,49 m).

Głównym przeznaczeniem budynku są cele administracji publicznej oraz użyteczności publicznej, takie jak obsługa mieszkańców w zakresie różnych spraw lokalnych, np. wydawanie dowodów osobistych, meldunków, czy prowadzenie spraw związanych z gospodarką komunalną.

Na parterze usytuowany jest hall główny wejściowy do Urzędu Gminy z miejscami na informację, sala konferencyjna z bezpośrednim wyjściem na taras, pomieszczenia biurowe i zaplecze sanitarne. Ponadto w części parteru przewidziano lokale dla Punktu Pocztowego, Wydziału Gospodarowania Odpadami Komunalnymi oraz odrębne pomieszczenia kotłowni i zbiornika oleju opałowego z odrębnymi wejściami od strony północnej.

Na piętrze w części centralnej usytuowane są pomieszczenia biurowe władz gmin. Pozostałe pomieszczenia biurowe i sanitariaty rozmieszczone są w skrzydłach budynku.

W części użytkowej poddasza znajduje się archiwum przeznaczone na przechowywanie dokumentacji.

Z uwagi na przeznaczenie obiekt zakwalifikowano do kategorii zagrożenia ludzi ZL III jako budynek użyteczności publicznej.

Użytkowanie obiektu odbywać się będzie najczęściej w porach dziennych. W budynku w trakcie codziennego funkcjonowania przewiduje się przebywanie około 55 osób stanowiących stałych pracowników oraz około 50 osób przebywających czasowo tj. interesantów.

2.1.1. Zestawienie powierzchni

Dane liczbowe dotyczące budynku:

Powierzchnia zabudowy	557,00 m ²
Powierzchnia użytkowa	1 056,00 m ²
Wysokość obiektu	11,49 m (N)
Kubatura	5 800,00 m ³
Ilość kondygnacji nadziemnych	2
Ilość kondygnacji podziemnych	0

2.2. Elementy konstrukcyjne budynku

- **Fundamenty**

Ławy i stopy fundamentowe żelbetowe wylewane z betonu B-25 zbrojone stalą $\varnothing$ A-0 /StO/S/ i $\varnothing$ A-III /34GS/.

- **Mury fundamentowe**

Mury fundamentowe grub. 25 cm żelbetowe wylewane z betonu B-25.

- **Ściany nośne**

Ściany nośne z bloczków wapienno-piaskowych drażonych typu Silka grub. 24 cm klasy 150, murowane na zaprawie klejowej.

- **Schody wewnętrzne**

Biegi schodów wewnętrznych i podesty żelbetowe wylane z betonu B-25.

- **Stropy**

Stropy nad parterem i I piętrem gęstożebrowe typu Teriva-III o grubości 34 cm.

Stropy pod pomieszczeniami archiwum na poddaszu i skośne odcinki stropów nad klatkami schodowymi żelbetowe wylewane z betonu B-25.

Stropy nad częścią poddasza i nad klatkami schodowymi gęstożebrowe typu Teriva-I o grubości 24 cm.

Strop lekki nad pomieszczeniami poddasza z belek drewnianych mocowanych do konstrukcji dachu.

- **Konstrukcja dachu**

Konstrukcja dachu w formie wielospadu oparta na drewnianej konstrukcji krokwiowo-płatwiowej z sosny klasy K-27, opartej na słupkach i murlatach. Pokrycie dachu wykonane z blachy dachówkowej powlekanej o grubości 0,55 mm.

- **Ściany działowe**

Ściany działowe z cegły ceramicznej dziurawki o grubości 12 cm murowane na zaprawie cementowo-wapiennej, ustawione na podkładzie betonowy na gruncie i na stropach w miejscach wzmocnionych wylewkami żelbetowymi.

Ściany działowe wzmocnione prętami stalowymi 2 $\varnothing$ 8 mm w co trzeciej spoinie.

2.3. Odległość od obiektów sąsiadujących

Od strony północnej	Budynek zlokalizowany w odległości około 15 m od granicy działki sąsiedniej.
Od strony wschodniej	Budynek zlokalizowany w odległości około 58 m od granicy sąsiedniej działki, na której znajduje się budynek ZL III.
Od strony południowej	Budynek zlokalizowany w odległości około 22 m od ul. Czołchańskiego. Najbliższy budynek ZL IV zlokalizowany w odległości ok. 45 m
Od strony zachodniej	Budynek zlokalizowany w odległości około 34 m od ul. Ryxa.

2.4. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W budynku nie przewiduje się występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2023, poz. 822 z późn. zm.). Nie przewiduje się przechowywania w pomieszczeniach magazynowych oraz gospodarczych, materiałów niebezpiecznych pożarowo, typu ciecze i gazy łatwo zapalne, których ilość i sposób magazynowania, dałyby podstawę do zakwalifikowania pomieszczeń do zagrożonych wybuchem lub wyznaczenia stref zagrożenia. Ponadto w budynku z uwagi na jego przeznaczenie nie będą prowadzone procesy technologiczne mogące powodować zagrożenia pożarowe.

2.5. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Dla budynków użyteczności publicznej zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL, w myśl przepisów nie określa się parametru gęstości obciążenia ogniowego.

W pomieszczeniach technicznych zawierających się w strefie ZL III, zakwalifikowanych jako PM, gęstość obciążenia ogniowego zgodnie z założeniami projektowymi nie przekracza 500 MJ/m².

2.6. Kategoria zagrożenia ludzi i podział na strefy pożarowe

Obiekt klasyfikuje się do kategorii budynków użyteczności publicznej ZL III i w całości stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni użytkowej 1 056 m².

Na podstawie § 8 rozporządzenia [3] cały obiekt sklasyfikowano jako N – niski jednokondygnacyjny. Dla tej kategorii budynku dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej wynosi 8 000 m². Zgodnie z § 228 ust. 1 rozporządzenia [3] wielkość strefy pożarowej nie została przekroczona.

W budynku wyodrębniono dwa pomieszczenia techniczne zakwalifikowane jako PM:

- Kotłownia olejowa – zlokalizowana na parterze budynku z oddzielnym wejściem z zewnątrz. W pomieszczeniu zamontowano kocioł żeliwny wodny firmy De Dietrich o mocy 80-90kW.
- Magazyn oleju - zlokalizowany na parterze budynku z oddzielnym wejściem z zewnątrz. W pomieszczeniu zamontowano dwa zbiorniki oleju firmy Schutz o pojemności 1000 litrów każdy.

2.7. Przewidywana ilość osób w obiekcie

Przewidywana ilości osób w Budynku Urzędu Gminy Prażmów:

- Pracownicy stali: ok. 55 osób.
- Interesanci – osoby przebywające czasowo: ok. 50 osób.

W budynku Urzędu Gminy Prażmów nie przewiduje się pomieszczeń do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób.

2.8. Ocena zagrożenia wybuchem

W budynku oraz jego najbliższym otoczeniu nie ma składowanych materiałów wybuchowych oraz nie są prowadzone procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe.

2.9. Określenie klasy odporności pożarowej budynku

Na podstawie obowiązujących przepisów § 212 ust. 4 rozporządzenia [3] określono, iż wymagana klasa odporności pożarowej dla budynku to klasa „C”. Z udostępnionej dokumentacji wynika, że budynek został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami. W związku z tym klasa odporności ogniowej elementów budynku powinny przedstawiać się następująco:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ⁴⁾					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ^{1),2)}	Ściana wewnętrzna ¹⁾	Przekrycie dachu ³⁾
„A”	R 240	R 30	REI 120	EI 120	EI 60	RE 30
„B”	R 120	R 30	REI 60	EI 60	EI 30 ⁴⁾	RE 30
„C”	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15 ⁴⁾	RE 15
„D”	R 30	(→)	REI 30	EI 30	EI 15	(→)
„E”	(→)	(→)	(→)	(→)	(→)	(→)

Oznaczenia w tabeli:
 R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
 E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
 I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw., (-) - nie stawia się wymagań.
¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku. Strop na kondygnację -1 (garaż i piwnica) o klasie odporności ogniowej REI 120.
²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem o wysokości 0,8 m.
³⁾ Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych, jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni.
⁴⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

2.10. Warunki ewakuacji

W budynku z każdego pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi jest zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku, bezpośrednio drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej „drogami ewakuacyjnymi”.

W przedmiotowym budynku Urzędu Gminy Prażmów ewakuacja odbywa się za pomocą pionowych i poziomych dróg komunikacji ogólnej.

• **Klatki schodowe**

Pionowe drogi komunikacji stanowią dwie niewydzielone pożarowo klatki schodowe. Zgodnie z § 249 ust. 3 rozporządzenia [3], biegi i spoczniki schodów służące do ewakuacji wykonane są z materiałów niepalnych i mają klasę odporności ogniowej co najmniej R 60. Minimalna szerokość użytkowa pionowych dróg ewakuacyjnych (biegu i spocznika w klatkach schodowych stanowiących drogę ewakuacyjną) w rozpatrywanym obiekcie, zgodnie z § 68 ust. 1 oraz ust. 2 rozporządzenia [3] wynosi nie mniej niż:

- dla biegu klatki schodowej 1,20 m,
- dla spocznika klatki schodowej 1,50 m.

- **Przejścia ewakuacyjne**

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub na zewnątrz budynku, zapewniono przejścia, zwane dalej "przejściami ewakuacyjnymi", o długości nieprzekraczającej 40 m.

Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m, a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – nie mniej niż 0,8 m.

- **Dojścia ewakuacyjne**

W rozpatrywanym obiekcie długość dojsć ewakuacyjnych zgodnie z § 256 ust. 3 rozporządzenia [3] nie przekracza: 30 m (przy jednym dojściu ewakuacyjnym) oraz 60 m (przy dwóch dojściach ewakuacyjnych). Dojścia te nie pokrywają się ani nie krzyżują.

Minimalna szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych (korytarzy), zgodnie z § 242 rozporządzenia [3] należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4 m i nie mniej niż 1,2 m jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób. Aby nie wystąpiło zagrożenie życia ludzi, określone w § 16 ust. 2 pkt. 1) rozporządzenia [1] szerokość nie może być mniejsza niż odpowiednio 0,93 m i 0,8 m. Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych nie powinna być zawężana, zastawiana, a na drogach ewakuacyjnych nie powinny znajdować się materiały palne. Wysokość poziomych dróg ewakuacyjnych wynosi co najmniej 2,2 m.

- **Drzwi ewakuacyjne**

Wyjścia z pomieszczeń na drogi ewakuacyjne zamykane są drzwiami. Drzwi stanowiące wyjścia ewakuacyjne z budynku otwierają się na zewnątrz poza drzwiami stanowiącymi główne wejście do budynku. Drzwi stanowiące wejście główne do budynku wyposażone są w mechanizm automatycznego otwierania skrzydeł. Drzwi zlokalizowane przy drugim głównym wyjściu ewakuacyjnym – wyjście od strony wschodniej budynku, zostały przeznaczone dla pracowników i wyposażone w system kontroli dostępu, który w przypadku zaniku napięcia podstawowego w budynku zostaje rozłączony.

Zgodnie z § 239 ust. 1 rozporządzenia [3] łączną szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość drzwi w świetle ościeżnicy powinna wynosić 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób – 0,8 m. Zgodnie z § 62 ust. 1 rozporządzenia [3] wysokość drzwi wynosi co najmniej 2,0 m. W przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych szerokość skrzydła głównego nie jest mniejsza niż 0,9 m.

- **Wyjścia ewakuacyjne**

Do celów ewakuacyjnych z obiektu służą dwa główne wyjścia ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku zlokalizowane na kondygnacji parteru:

- wyjście główne wraz z pochylnią dla osób niepełnosprawnych zlokalizowane od strony ul. P. Czołchańskiego.
- wyjście boczne przy klatce schodowej wschodniej od strony parkingu dla pracowników.

Ponadto z pomieszczeń na parterze takich jak Poczta, Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi, sala konferencyjna, kotłownia i magazyn oleju stanowiących odrębne pod względem funkcjonalności pomieszczenia znajdują się odrębne wyjścia ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku.

2.11. Urządzenia przeciwpożarowe, instalacje, techniczne systemy zabezpieczeń oraz gaśnice zastosowane w obiekcie

W obiekcie znajdują się następujące instalacje, urządzenia przeciwpożarowe, gaśnice oraz techniczne systemy zabezpieczeń:

L.p.	Nazwa urządzenia
1.	System sygnalizacji pożaru (SSP)
2.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu
3.	Gaśnice
4.	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi
5.	Drzwi przeciwpożarowe
6.	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

2.11.1. System sygnalizacji pożaru (SSP)

Składa się z centrali pożarowej, czujek dymu i ręcznych ostrzegaczy pożarowych ROP oraz sygnalizatorów dźwiękowych. Centrala SSP oparta o adresowalną 4-pętlową centralę Polon 4200 znajdującą się w sekretariacie na 1 piętrze.

Sygnalizacja alarmu pożarowego przebiega dwustopniowo. Początkowo alarm I stopnia zostaje uruchomiony, gdy jedna z czujek zostanie wprowadzona w stan alarmowania. Powoduje to konieczność sprawdzenia zaistniałego zdarzenia przez pracowników obiektu. Alarm II stopnia zostaje uruchomiony w przypadku wprowadzenia w stan alarmowania drugiej czujki w danej strefie, gdy upłynie czas wymagany na potwierdzenie zgłoszonego do centrali alarmu lub gdy zostanie przekroczony ustalony czas na zweryfikowanie alarmu pożarowego oraz gdy zostanie wciśnięty przycisk ROP. Dla czujek i przycisków ręcznych ostrzegaczy wykonano oddzielne linie dozoru w układzie pętlowym z izolatorami zwarc. Centrala systemu sygnalizacji pożaru zasilana jest z instalacji elektrycznej budynku oraz z własnych.

System sygnalizacji pożaru nie realizuje żadnych wysterowań dodatkowych urządzeń i systemów znajdujących się w budynku.

2.11.2. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przedmiotowy obiekt wyposażony jest w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, który odcina dopływ energii elektrycznej do wszystkich obwodów z wyjątkiem zasilania urządzeń niezbędnych do funkcjonowania podczas pożaru.

Przyciski sterujące przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu zostały zlokalizowane w następujących miejscach:

- przy głównym wejściu do budynku od strony ul. P. Czołchańskiego,
- przy wejściu do kotłowni.

Dodatkowo budynek został wyposażony w wyłącznik służący do odcięcia dopływu prądu do urządzeń zasilanych przez zasilacz UPS. Przycisk sterujący znajduje się na elewacji budynku od strony ul. P. Czołchańskiego.

Obiekt wyposażono w awaryjne źródło zasilania energii elektrycznej w postaci spalinowego agregatu prądotwórczego, który automatycznie uruchamia się po zaniku napięcia podstawowego 230 V zapewniając zasilanie elektryczne w całym budynku.

2.11.3. Gaśnice

Przedmiotowy obiekt wyposażony został w gaśnice przeznaczone do gaszenia grup pożarów ABCF, według zasady: jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg lub 3 dm³ zawartego w gaśnicach na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej ZL III.

Przy rozmieszczaniu gaśnic spełniono następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Gaśnice w budynku rozmieszczono w miejscach łatwo dostępnych i widocznych.

2.11.4. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi

Budynek wyposażony został w hydranty wewnętrzne Ø 25 zlokalizowane na kondygnacjach nadziemnych. Zastosowano hydranty z węzłem półsztywnym 25 zgodnie z PN. Instalacja zasilana jest z Gminnej sieci wodociągowej.

Rozmieszczenie hydrantów zapewnia zasięg ich działania na całej powierzchni budynku. Przed hydrantem zapewnia się dostateczną przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej.

2.11.5. Drzwi przeciwpożarowe

W Ścianach stanowiących elementy oddzielenia przeciwpożarowego wykonanych z materiałów niepalnych w pomieszczeniach technicznych zastosowano drzwi przeciwpożarowe.

2.11.6. Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne

Oświetlenie awaryjne tworzą wybrane oprawy oświetlenia podstawowego wyposażone w adresowalne moduły awaryjne z czasem podtrzymania 3 godziny. Oświetlenie ewakuacyjne ma za zadanie oświetlić wyjścia i drogi ewakuacyjne w razie zaniku oświetlenia podstawowego. Średnie natężenie oświetlenia wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej jest nie mniejsze niż 1 lx, a na centralnym pasie drogi o szerokości 2 m średnie natężenie oświetlenia wynosi co najmniej 0,5 lx. Załączenie opraw awaryjnych następuje samoczynnie po zaniku napięcia.

Szczegółowy plan rozmieszczenia urządzeń przeciwpożarowych, instalacji, technicznych systemów zabezpieczeń oraz podręcznego sprzętu gaśniczego zawarty jest w części graficznej niniejszej Instrukcji.

2.12. Instalacje użytkowe

W budynku zastosowano podstawowe instalacje użytkowe takie jak:

Lp.	Nazwa instalacji
1.	Centralnego ogrzewania zasilanej z własnej kotłowni olejowej
2.	Wody ciepłej i zimnej
3.	Kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do własnego zbiornika
4.	Elektryczną
5.	Alarmową przeciw włamaniową
6.	Odgromową
7.	Wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej

2.13. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych określona jest w § 5 ust. 1 **rozporządzenia [4]** i dla rozpatrywanego obiektu wynosi 20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru dla przedmiotowego budynku jest realizowane w oparciu o istniejące dwa hydranty DN 80. Jeden z hydrantów zlokalizowany jest w odległości około 15 m od budynku na południe, wzdłuż ulicy Czołchańskiego. Drugi hydrant znajduje się w odległości około 7 m od budynku we wschodniej części przy wjeździe na parking dla pracowników Urzędu.

Rozpatrywany obiekt spełnia wymagania przepisów w tym zakresie.

Szczegółowy plan rozmieszczenia hydrantów zewnętrznych znajduje się w części graficznej niniejszej Instrukcji.

2.14. Drogi pożarowe

Na podstawie § 12 ust. 1 **rozporządzenia [4]** do rozpatrywanego obiektu doprowadzona została droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdom jednostek ochrony przeciwpożarowej. Droga pożarowa prowadzi przez wjazd od ul. P. Czołchańskiego, następnie wzdłuż parkingu i frontowej części budynku. Bliższa krawędź drogi pożarowej oddalona jest od ściany budynku od 5 m do 15 m. Szerokość drogi pożarowej wynosi 5 m, a jej nachylenie podłużne nie przekracza 5%.

Pomiędzy drogą pożarową i ścianą budynku nie występują stałe elementy zagospodarowania terenu lub drzewa i krzewy o wysokości przekraczającej 3 m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych.

3. URZĄDZENIA PRZECIWOPOŻAROWE I GAŚNICE

Niniejszy rozdział przedstawia zasady wyposażenia obiektu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic § 6 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia [1].

3.1. Wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice

Przywołane poniżej numeracja rozporządzeń odnosi się jedynie do tabeli z wykazem instalacji, urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic oraz technicznych systemów zabezpieczeń:

Podstawa prawna:

- [1] - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822 z późn. zm.).
- [2] - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.).
- [3] - Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 9 maj 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2024 r. poz. 726).

L.p.	Typ urządzenia przeciwpożarowego /instalacji /podręcznego sprzętu gaśniczego / technicznych systemów zabezpieczeń	Występowanie w obiekcie	Wymóg stosowania w obiekcie	Podstawa prawna
1.	Gaśnice	TAK	TAK	§ 32 [1]
2.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	TAK	TAK	§ 183 [2]
3.	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	TAK	TAK	§ 181 [2]
4.	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa (hydranty/zawory hydrantowe)	TAK	TAK	§ 19 [1]
5.	Zaopatrzenie w wodę/Hydranty zewnętrzne	TAK	TAK	§ 5/ § 6 [3]
6.	Drzwi i/lub bramy przeciwpożarowe	TAK	TAK	§ 232 [2]
7.	Urządzenia oddymiające i/lub urządzenia zapobiegające zadymieniu	NIE	NIE	§ 245 [2]
8.	Dźwiękowy system ostrzegawczy	NIE	NIE	§ 29 [1]
9.	System sygnalizacji pożarowej	NIE	TAK	§ 28 [1]
10.	System detekcji gazu	NIE	NIE	§ 158 [2]
11.	Przeciwpożarowe kłapy odcinające	NIE	NIE	§ 268 [2]
12.	Urządzenia zabezpieczające przed wybuchem	NIE	NIE	§ 37 [1]
13.	Dźwigi dla ekip ratowniczych	NIE	NIE	§ 253 [2]

- **System sygnalizacji pożaru (SSP)**

SSP jest jednym z najważniejszych systemów bezpieczeństwa w budynkach publicznych. Skutki rozwijającego się w sposób niekontrolowany pożaru prowadzą do bardzo poważnych strat materialnych, mogą być także przyczyną utraty zdrowia lub życia znacznej liczby osób. Z tego powodu w pewnej klasie obiektów budowlanych stosowanie systemów SSP jest obowiązkowe. Regulują to odpowiednie przepisy **rozporządzenia [1]**. Sprzęt stosowany

w systemach SSP musi spełniać specyficzne, bardzo wysokie wymagania, określone przez Polską Normę oraz przez zalecenia Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpowodzi. Niedopuszczalne jest stosowanie jakichkolwiek urządzeń, nieposiadających stosownych certyfikatów. Centralnym punktem systemu SSP jest centrala alarmowa. Ma ona specyficzną konstrukcję, pozwalającą na podłączenie znacznej liczby czujek wykrywających pożar, a także urządzeń sygnalizacyjnych i sterujących. Centrala SSP jest urządzeniem mikroprocesorowym, zdolnym do analizy sytuacji w obiekcie objętym pożarem. System SSP składa się również z czujek dymu, ręcznych ostrzegaczy pożarowych ROP. Centrala SSP wytwarza sygnały sterujące, uruchamiające automatyczne urządzenia sygnalizacyjne.

- **Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne**

Oświetlenie ewakuacyjne tworzą wybrane oprawy oświetlenia podstawowego wyposażone w adresowalne moduły awaryjne z określonym czasem podtrzymania. Oświetlenie ewakuacyjne ma za zadanie oświetlić wyjścia i drogi ewakuacyjne w razie zaniku oświetlenia podstawowego. Średnie natężenie oświetlenia wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej nie może być mniejsze niż 1 lx, a na centralnym pasie drogi o szerokości 2 m średnie natężenie oświetlenia musi wynosić co najmniej 0,5 lx. Załączenie opraw awaryjnych następuje samoczynnie po zaniku napięcia.

- **Przeciwpowodowy wyłącznik prądu**

Jest to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów elektrycznych, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Zgodnie z wymaganiami zawartymi w § 183 ust. 2 rozporządzenia [3] przeciwpowodowe wyłączniki prądu w obiektach należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1000 m³. Wyłączniki te powinny być umieszczane w pobliżu głównego wejścia do obiektu lub złącza i odpowiednio oznakowane.

- **Drzwi przeciwpowodowe**

Drzwi przeciwpowodowe to urządzenia ppoż., które charakteryzuje określona odporność ogniowa. Elementy te pełnią funkcję oddzielenia dwóch pomieszczeń i zabezpieczenia ich przez określony czas przed dostaniem się do wnętrza płomieni, wysokiej temperatury bądź dymu. Dzięki temu, że poniekąd opóźniają rozprzestrzenianie się ognia, dają więcej czasu na ewakuację i podjęcie działań ratowniczo-gaśniczych przez odpowiednie służby.

- **Instalacja wodociągowa przeciwpowodowa – hydranty wewnętrzne 25**

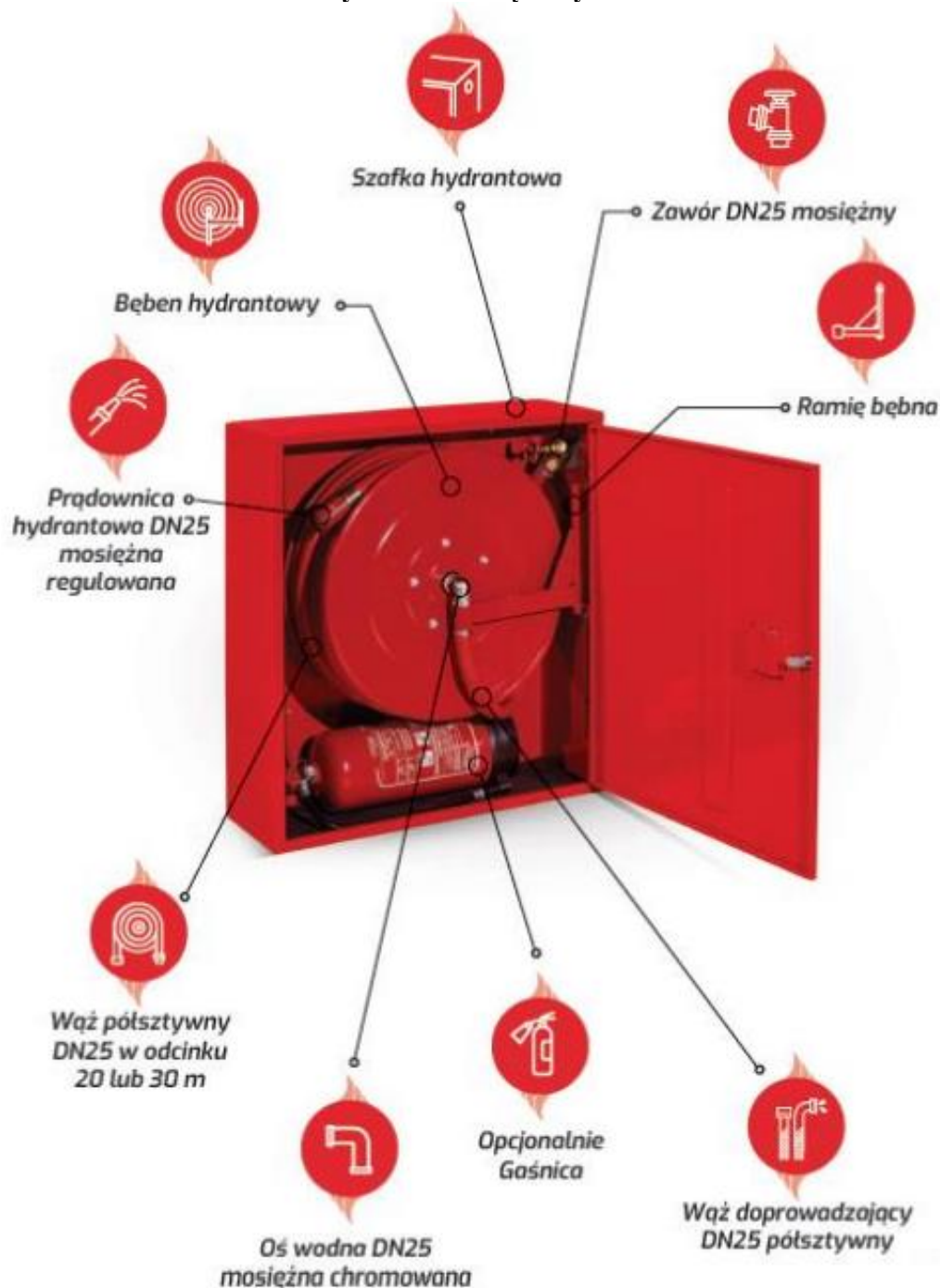
Służy do gaszenia pożarów w zarodku. Jest to obudowany zespół składający się z zaworu hydrantowego, jednego lub dwóch odcinków węża pożarniczego i prądownicy. Hydranty mogą być użyte do gaszenia pożaru w zarodku wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy można stosować wodę (grupa A).

UWAGA! Gaszenie wodą pożarów w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem jest zabronione.

Wymagania odnośnie sieci hydrantów wewnętrznych określa [1] § 19. Zgodnie z tymi przepisami obiekt powinien być wyposażony w hydranty 25.

- Zasięg hydrantu wewnętrznego w poziomie powinien obejmować całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia, z uwzględnieniem:
- Długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego określonej w Polskich Normach, efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych (10 m w przypadku rozpatrywanego obiektu).

Hydrant wewnętrzny 25.

W hydrantach DN 25 stosowane są węże półsztywne gumowe o nominalnej średnicy 25 mm. Długość węża w hydrantach wynosi 20 m lub 30 m, w obu przypadkach wąż musi stanowić jeden odcinek. Na końcu węża zamontowana jest prądownica o średnicy dyszy pozwalającej uzyskać minimalną wydajność wody 1 dm³/s (60 l/min), przy określonym ciśnieniu na zaworze hydrantowym

- **Podręczny sprzęt gaśniczy**

Zgodnie z **rozporządzeniem [1]**, obiekty powinny być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów
Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

	Stale materiały palne [np. drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma] mogą pod wpływem ciepła ulegać rozkładowi i wydzielać przy tym gazy palne i pary. Ich obecność powoduje, że materiały te palą się płomieniem. Jeśli materiały nie mają tych właściwości to spalają się przez żarzenie. Na szybkość palenia się ciał stałych wpływają: - stopień ich rozdrobnienia [stykanie się większej powierzchni z tlenem], - wydzielanie się gazów i par, - większe chemiczne pokrewieństwo z tlenem. Rozdrobnione materiały palne mogą być szybko przemieszczane w skutek działania prądów pożarowych i powietrza powodujących rozprzestrzenianie się pożaru. Natomiast pył materiałów stałych unoszący się w powietrzu ma wpływ na szybkość palenia się mieszaniny gazowej i może spowodować wybuch. Środki gaśnicze: woda, piana, proszek
	Ciecze palne i substancje topiące się pod wpływem wysokiej temperatury [np. benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła] ulegają zapaleniu, gdy pod wpływem ogrzania ich do temperatury palenia utworzy się nad zewnętrzną warstwą mieszanina par z powietrzem. Dalszy proces palenia przebiega już samorzutnie, ponieważ górna warstwa cieczy, paląc się, nagrzewa warstwy głębsze i powoduje ich parowanie. Pożar cieczy palnych w wyniku parowania i łączenia się z powietrzem może spowodować powstanie mieszanki wybuchowej. Niebezpieczne jest zarówno wyciekanie palącego się płynu, jak i płynu jeszcze się niepalącego. W każdej chwili bowiem ogień może go zapalić, powodując rozprzestrzenianie się pożaru. Środki gaśnicze: piana, proszek, CO₂
	Spalanie gazów [np. metanu, acetyleny, propanu, wodoru, gazu miejskiego] odbywa się w warstwie stykania się strumienia gazu z powietrzem. Mieszanina gazu palnego z powietrzem lub w odpowiedniej proporcji, z innymi gazami, ulega łatwemu zapaleniu od najmniejszego źródła ciepła, nawet od iskry, lub żaru papierosa. Gazy palne stanowią duże niebezpieczeństwo szczególnie wtedy, gdy wymieszają się z powietrzem i zostaną podpalone w pomieszczeniu zamkniętym. Wybuch mieszaniny gazowo-powietrznej może dokonać poważnych zniszczeń w budynku, a nawet jego okolicach. Środki gaśnicze: proszek, CO₂
	Metale [np. sód, potas, fosfor, glin i ich stopy], w zależności od składu chemicznego, podczas palenia zużywają tlen z powietrza albo – jako mieszaniny mające w swym składzie utleniacze – spalają się bez dostępu do powietrza [np. termity (pirotechnika), elektron (stop)]. Metale te oraz mieszanki ciekłe, przeważnie pochodne ropy naftowej [np. napalm, pirożel], są trudne do ugaszenia. Środki gaśnicze: specjalny proszek
	Pożary tłuszczu i olejów w naczyniach kuchennych, z którymi spotykamy się w małej i wielkiej gastronomii. Zagrożenia tego typu pożarem występują także we frytkownicach, urządzeniach do pieczenia i smażenia, w kuchniach domowych i hotelowych. Specjalne roztwory gaśnicze, odpowiednio rozpylone na palące się oleje lub tłuszcze jadalne tworzą zamkniętą, gazoszczelną pokrywę pianową, która natychmiast tłumi ogień. Środki gaśnicze: piana specjalna

UWAGA! Do gaszenia pożarów materiałów wymienionych w tabeli, w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem lub bezpośrednio urządzeń elektrycznych, mogą być stosowane gaśnice, które posiadają informacje o możliwości i warunkach bezpieczeństwa podczas gaszenia urządzeń pod napięciem. Informacja widnieje na gaśnicy w formie tekstu np.

**Ostrożnie przy gaszeniu urządzeń elektrycznych. Tylko do 1000 V.
Zachowaj odstęp min. 1 m.**

Gaśnice proszkowe

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów

stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany, mogłyby ulec zniszczeniu.

Gaśnice proszkowe (1)

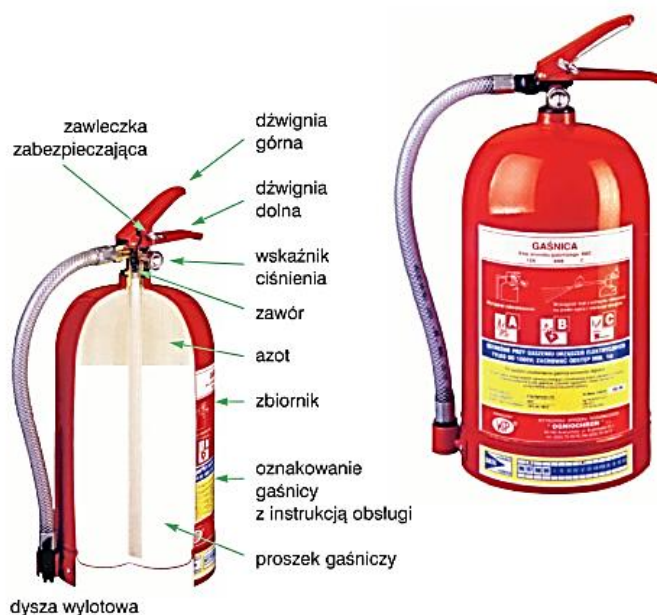
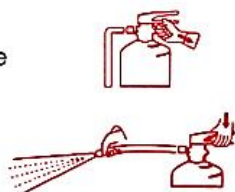
Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie
2. Wyjąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

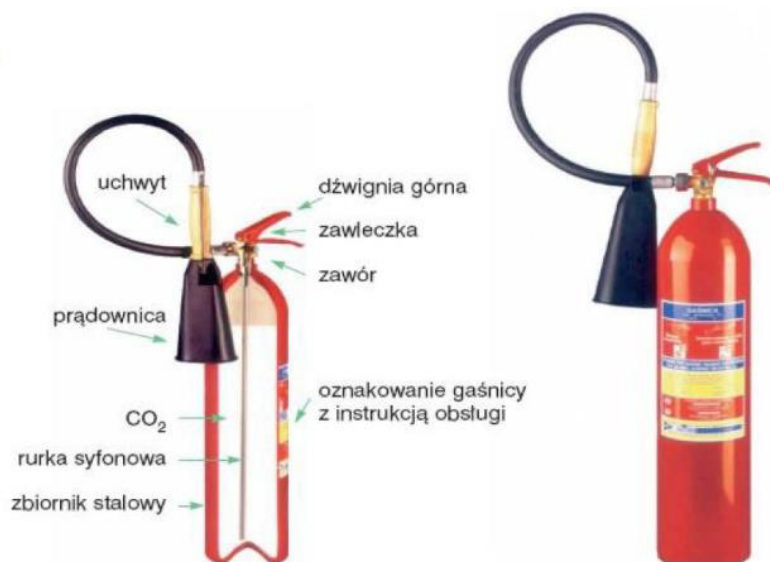

Gaśnice śniegowe

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów – cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz do pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Gaśnica śniegowa GS-5x

Przeznaczona jest
do gaszenia pożarów
grupy B i C

UWAGA! Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży. Sposób użycia gaśnicy śniegowej: wyciągnąć zabezpieczenie – zawleczkę; skierować wąż na źródło ognia; nacisnąć dźwignię zaworu. W niektórych przypadkach wcisnąć lub odkręcić zawór butli i skierować strumień środka gaśniczego na źródło pożaru.

Każda etykieta na gaśnicy zawiera oznaczenie literowe grup pożaru, z których wynika do jakiego typu pożaru dana gaśnica jest przeznaczona. Zgodnie z obowiązującymi przepisami

w obiekcie zakwalifikowanym do kategorii ZL III, niechronionym stałym urządzeniem gaśniczym, jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni budynku. Na planach dołączonych do niniejszej Instrukcji przedstawiono sposób rozmieszczenia sprzętu gaśniczego.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych oraz nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki), a w szczególności:

- przy wejściach do budynków,
- na klatkach schodowych,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.

W obiektach wielokondygnacyjnych – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic wymagane jest spełnienie następujących warunków:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy, nie powinna być większa niż 30 m,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Bezpośrednio przy tablicach rozdzielczych oraz głównym wyłączniku prądu elektrycznego powinna znajdować się gaśnica przeznaczona do gaszenia tego typu pożarów. Do gaszenia urządzeń pod napięciem używa się gaśnic śniegowych i proszkowych. Do zabezpieczenia delikatnego sprzętu elektronicznego zaleca się stosowanie specjalistycznych gaśnic np. GSE.

Zasady obsługi gaśnic:

Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru w celu jej użycia należy wykonać poniższe czynności:

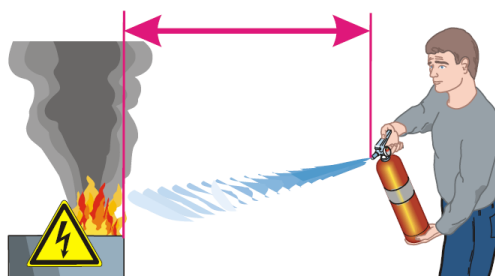
- zerwać plombę i wyciągnąć zawleczkę blokującą,
- uruchomić dźwignię lub wcisnąć zbijak,
- skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru,
- omiatać strumieniem środka gaśniczego źródło ognia, dopóki ogień nie zgaśnie.

Działanie gaśnicy proszkowej można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki. Należy pamiętać, że:

- w czasie działania gaśnicy należy ją trzymać tylko za uchwyty,
- nie wolno używać gaśnic do gaszenia palącej się na człowieku odzieży.

Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

Podstawowy sposób użycia poszczególnych gaśnic przedstawiany jest także w sposób graficzny na etykietach naklejonych na gaśnice.

Przy gaszeniu urządzeń elektrycznych pod napięciem należy zachować odległość - min. 1 m.

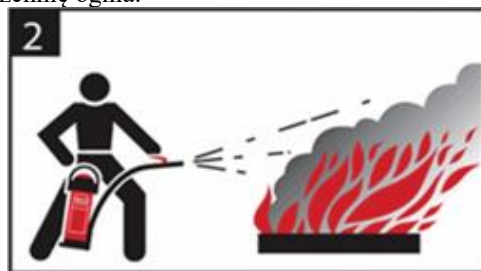
Technika posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym

DOBRE

ŹŁE

W czasie akcji gaśniczej nigdy nie należy kierować środka gaśniczego pod wiatr, tylko zgodnie z kierunkiem wiatru, na całą powierzchnię ognia.

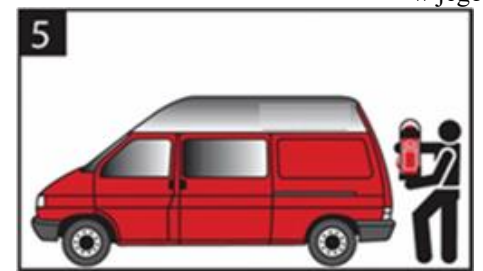
Gaśnica nie służy do zabawy! Przed jej użyciem należy poprawnie ocenić sytuację oraz ryzyko. Po zakończeniu gaszenia może dojść do ponownego zapłonu. Warto dysponować rezerwą środka gaśniczego.

Podczas gaszenia pożaru czas działa na niekorzyść gaszącego. Należy użyć odpowiednią liczbę gaśnic w stosunku do wielkości zdarzenia, w razie możliwości poprosić o pomoc inne osoby. W ten sposób zyskuje się na czasie i zwiększa skuteczność akcji gaśniczej.

Zawsze należy sprawdzić czy rodzaj gaśnicy jest odpowiedni do typu pożaru. Gaśnica typu BC nie poradzi sobie z pożarami materiałów z grupy A (ciała stałe). Zmniejszając jednocześnie szanse na ugaszenie pożaru w jego początkowej fazie.

Po każdym wykorzystaniu niezwłocznie powinno się oddać gaśnicę do serwisu, gdyż tylko sprawna gaśnica pomoże przy następnym pożarze.

Jeśli zapali się ubranie

- **Zakryj twarz.**
- **Zatrzymaj się!** Nie biegaj wokół, pogorszy to tylko sytuację, ponieważ zwiększony przepływ powietrza powoduje szybsze rozprzestrzenianie się ognia.
- **Przetaczaj się po podłożu!**
- **Zduś płomienie ciężkim materiałem**, np. płaszczem, kocem lub kocem gaśniczym, jeśli znajduje się w zasięgu ręki, można także wykorzystać mokre ubrania z materiałów naturalnych (tworzywa sztuczne będą się topić i powodować dodatkowe obrażenia).
- **Miejsca oparzone schładzaj czystą, zimną wodą.**
- **Wezwij pomoc medyczną.**

Jeżeli odzież przylega bezpośrednio do poparzonego ciała – nie wolno jej zdejmować!

UWAGA! Do gaszenia płonącego człowieka używaj wyłącznie wody!

3.2. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi sferę nadzoru nad urządzeniami przeciwpożarowymi są: **ustawa [2]** oraz **rozporządzenie [1]**, a konkretnie zapis **art. 4 ust. 1 ustawy**: "Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany: (...) 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie" a także **§ 3 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia**: "Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewoźne, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku."

W myśl przytoczonego powyżej zapisu **§ 3 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia [1]** przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne należy wykonywać zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi, a także w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Lp.	Typ systemu /instalacji /urządzenia	Przebieg przeglądu:	Częstotliwość przeglądów:
Urządzenia przeciwpożarowe:			
1.	System sygnalizacji pożarowej	• Kontrola zapisów w książce pracy i eksploatacji SSP; • Kontrola stanu elementów w centrali (w szczególności w kontekście warunków temperaturowych, korozji, wilgotności, czystości); • Kontrola stanu złączy, zamocowań i połączeń kablowych pomiędzy poszczególnymi urządzeniami; • Kontrola działania wszystkich lampek, diód, wskaźników; • Test akumulatorów, kontrola działania ładowarki akumulatorów; • Odłączenie zasilania podstawowego i kontrola pracy na zasilaniu bateryjnym; • Kontrola 100% elementów systemu poprzez aktywację czujek.	Min. raz w roku
2.	Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne	• Włączenie w tryb pracy awaryjnej każdą oprawę i znak kierunkowy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, poprzez	Min. raz w roku

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów
Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

Lp.	Typ systemu /instalacji /urządzenia	Przebieg przeglądu:	Częstotliwość przeglądów:
		symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na czas określony w przepisach techniczno-budowlanych, • Sprawdzenie działania każdej oprawy i znaku kierunkowego w określonym czasie.	
3.	Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu	• Sprawdzenie funkcjonowania wyłącznika przeciwpowozarowego; • Sprawdzenie zgodność umiejscowienia PWP w budynku; • Sprawdzenie stanu technicznego aparatu; • Kontrola oznakowania; • Ocena wizualna wyłącznika; • Sprawdzenie obwodów elektrycznych.	Min. raz w roku
4.	Drzwi przeciwpowozarowe	• Oględziny zewnętrznej konstrukcji drzwi; • Sprawdzenie stanu powłoki lakierniczej; • Weryfikacja zawiasów i ich mocowania; • Kontrola szczeliny między posadzką a skrzydłem; • Sprawdzenie stanu uszczelki pęczniejszej; • Kontrola osadzenia ościeżnicy; • Konserwacja zawiasów oraz pozostałych elementów ruchomych; • Kontrola mocowania mechanizmu samozamykania drzwi ppoż.; Weryfikacja stanu ewentualnego przeszklenia oraz uszczelki przyszybowych w drzwiach.	Min. raz w roku
5.	Instalacja wodociągowa przeciwpowozarowa (hydranty wewnętrzne 25)	• Sprawdzenie stanu technicznego i działania wszystkich elementów składowych; • Weryfikacja oznakowania oraz instrukcji obsługi; • Dokonanie pomiaru ciśnienia oraz wydajności; • Oznakowanie etykietą "SPRAWDZONY" wraz z datą następnej kontroli lub w przypadku, kiedy konieczne są poważniejsze naprawy etykietą "USZKODZONY" (natychmiast informujemy o tym fakcie użytkownika lub właściciela),	Min. raz w roku
Podręczny sprzęt gaśniczy:			
1.	Gaśnice	• Oględziny zewnętrzne w poszukiwaniu uszkodzeń mechanicznych i śladów korozji; • Sprawdzanie stanu plomby i zawleczki; • Sprawdzanie stanu zużycia uszczelki, prądownicy i węża; • Sprawdzanie ważności legalizacji; • Sprawdzenie stopnia napełnienia środkiem gaśniczym; • Kontrola stanu czynnika napędowego; • Sprawdzenie, jaki jest termin ważności proszku gaśniczego; • Oznakowanie etykietą "SPRAWDZONA" wraz z datą następnej kontroli lub w przypadku, kiedy konieczne są poważniejsze naprawy etykietą "USZKODZONA" (natychmiast informujemy o tym fakcie użytkownika lub właściciela).	Min. raz w roku
Instalacje użytkowe/urządzenia techniczne			
1.	Instalacja elektryczna	• Sprawdzenie stanu głównego źródła zasilania i jego odpowiedniego zabezpieczenia; • Ocena stanu rozdzielni głównej i podrzędnych, w tym zgodności z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa; • Badanie stanu izolacji, mocowania oraz bezpiecznego prowadzenia przewodów w całym budynku; • Kontrola działania i stanu technicznego zabezpieczeń elektrycznych, takich jak bezpieczniki i wyłączniki różnicowoprądowe; • Ocena sprawności oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, w tym sprawdzenie stanu żarówek, opraw oświetleniowych i ich zgodności z normami;	Min. raz na 5 lat

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów
Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

Lp.	Typ systemu /instalacji /urządzenia	Przebieg przeglądu:	Częstotliwość przeglądów:
		• Badanie stanu uziemienia oraz systemów odgromowych w celu zapewnienia ochrony przed skutkami uderzeń piorunowych i przepięć.	
2.	Instalacja wentylacji (przewody wentylacyjne i spalinowe)	• Ocena stanu technicznego kominów wentylacyjnych i spalinowych, w tym ich konstrukcji, materiałów oraz uszczelnienia; • Sprawdzenie sprawności systemów wentylacyjnych w pomieszczeniach, w których używane są urządzenia gazowe, w celu zapewnienia prawidłowego odprowadzania spalin; • Kontrola stanu kominów wentylacyjnych używanych do odprowadzania powietrza wentylacyjnego z pomieszczeń, w tym sprawdzenie przepustowości i braku ewentualnych przeszkód; • Badanie stanu izolacji termicznej kominów i przewodów spalinowych w celu zapobieżenia kondensacji i ewentualnych uszkodzeń spowodowanych temperaturami spalin.	Min. raz w roku

4. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

Niniejszy rozdział zawiera instrukcje postępowania dla użytkowników obiektu na wypadek pożaru i innego zagrożenia zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia [1].

4.1. Zasady postępowania pracowników do czasu przybycia straży pożarnej

Zasady ogólne

UWAGA!!! Najważniejsze jest Twoje zdrowie i życie. Należy przestrzegać zaleceń zawartych w niniejszej Instrukcji. Pamiętaj, że możesz wykonywać kilka czynności w jednym czasie. W przypadku powstania pożaru należy kierować się przede wszystkim zdrowym rozsądkiem!

Podstawowe działania na wypadek pożaru

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast:

- zaalarmować osoby zagrożone w sposób stanowczy i zrozumiały donośnym głosem lub przy użyciu dostępnych w danej chwili przedmiotów wydających głośne dźwięki. Ostrzec pozostałych pracowników można głosowo samodzielnie lub przy użyciu dostępnych środków łączności przewodowej lub bezprzewodowej oraz wykorzystując system sygnalizacji pożaru poprzez uruchomienie ROP;
- powiadomić o pożarze lub innym zagrożeniu **Wójta Gminy Prażmów** oraz osoby przez niego wyznaczone tj.: **Zastępcę Wójta Gminy Prażmów lub Sekretarza Gminy Prażmów** oraz pracowników,
- równocześnie powiadomić specjalistyczne służby ratownicze,

Następnie podjąć następujące czynności:

- przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonych pomieszczeń,
- przystąpić do akcji gaśniczej przy pomocy gaśnic (w razie konieczności wykorzystać gaśnice z sąsiednich pomieszczeń) lub hydrantów wewnętrznych,
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, a także cenne urządzenia, ważne dokumenty oraz nośniki informacji itp.,
- pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenia objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich,
- nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- nie podejmować działań powodujących ryzyko utraty zdrowia lub życia ludzi;
- nie podejmować się gaszenia ognia:
 - jeżeli ogień może zablokować Ci drogę ucieczki,
 - jeżeli ogień rozprzestrzenia się zbyt szybko,
 - jeżeli typ i rozmiar gaśnicy są złe (nie jest przeznaczony do gaszenia danego rodzaju pożaru),
 - jeżeli nie wie, jak użyć gaśnicy.

Każdy znajdujący się w pobliżu zagrożenia niezwłocznie informuje Wójta Gminy lub inną osobę upoważnioną, a także w zależności od sytuacji specjalistyczne służby ratownicze. Należy tego dokonać telefonicznie lub w inny dostępny w obiekcie sposób. W przypadku powstania pożaru w pierwszej kolejności należy alarmować PSP, następnie Pogotowie Ratunkowe i Policję.

Wykaz telefonów alarmowych

Policja	997
Państwowa Straż Pożarna	998
Pogotowie Ratunkowe	999
Pogotowie Gazowe	992
Pogotowie Energetyczne	991
Numer Alarmowy	112

Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie:

- 1. Wójt Gminy Prażmów**
- 2. Osoby upoważnione przez Wójta Gminy Prażmów: Zastępca Wójta Gminy Prażmów i Sekretarz Gminy Prażmów**

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną osoba dzwoniąca zobowiązana jest do podania następujących informacji:

- **Gdzie się pali** – dokładny adres obiektu i jego nazwę.
- **Co się pali** – zaplecze socjalne, pokój biurowy, pomieszczenie techniczne itp..
- **Czy istnieje zagrożenie zdrowia i życia ludzi**, czy w rejonie objętym pożarem lub w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne itp..
- **Numer telefonu, z którego się dzwoni, swoje imię i nazwisko.**
- Słuchawkę można odłożyć dopiero w chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora straży pożarnej.

Przyjmujący może zażądać:

- Potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie.
- Dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

Gdy powstanie pożar:

- Nie należy otwierać drzwi, przez które wydobywa się dym, gdyż dostarczenie większej ilości tlenu może spowodować szybki rozwój pożaru i płomienie mogą spowodować poparzenie.
- Jeżeli nie można opuścić budynku, wtedy nie należy otwierać drzwi prowadzących na korytarz, należy je uszczelnić i wzywać pomoc (oczekując na przyjazd straży pożarnej).
- Należy wyciągnąć z gniazdka wszystkie znajdujące się w pobliżu przewody zasilające (np. drewnianym kijem od szczotki).
- Nie wolno gasić wodą urządzeń elektrycznych, grozi to porażeniem prądem.

- Nie wdychać dymu – zasłonić usta mokrą tkaniną, jeżeli to możliwe – zmoczyć swoje ubranie lub owinąć ciało mokrą grubą tkaniną z naturalnych materiałów (z lnu, wełny, bawełny itp.).

4.2. Zasady postępowania Zarządcy obiektu z chwilą przybycia Straży Pożarnej

W momencie, gdy na miejsce przybędzie Straż Pożarna należy podporządkować się poleceniom kierującego działaniami ratowniczymi w zakresie wymienionym niżej oraz udzielić niezbędnych informacji, takich jak:

- Miejsce, gdzie zauważono płomienie lub dym.
- Ewentualne osoby poszkodowane i ich stan.
- Czy są osoby ewakuowane i ile.
- Czy są osoby, które mogą udzielić szczegółowych informacji o obiekcie lub pożarze
- Ilość i prawdopodobne miejsca przebywania pozostałych osób w zagrożonym obiekcie.
- Podjęte działania w zakresie wyłączenia prądu elektrycznego oraz zabezpieczenia substancji stwarzających zagrożenie.
- Lokalizacji np. butli z gazami technicznymi lub substancji wchodzących w reakcję chemiczną ze środkami gaśniczymi itp. mogącymi tworzyć zagrożenie dla ratowników i innych osób przebywających w obiekcie.

Kierujący akcją ratowniczą lub innym działaniem ratowniczym prowadzonym przez jednostki ochrony przeciwpożarowej uprawniony jest do zarządzenia:

- Ewakuacji ludzi z rejonu objętego działaniem ratowniczym w przypadku zagrożenia życia i zdrowia.
- Zakazu przebywania w rejonie objętym działaniem ratowniczym osób postronnych oraz utrudniających prowadzenie działania ratowniczego.
- Ewakuacji mienia.
- Prac wyburzeniowych oraz rozbiórkowych.
- Wstrzymania komunikacji w ruchu lądowym.
- Przyjęcia w użytkowanie, na czas niezbędny do działania ratowniczego, pojazdów, środków technicznych i innych przedmiotów, a także ujęć wody, środków gaśniczych oraz nieruchomości przydatnych w działaniu ratowniczym.

Ponadto kierujący działaniami ratowniczymi:

- Ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, przedsiębiorców i osób fizycznych.
- W trakcie działania ratowniczego może odstąpić od zasad działania powszechnie uznanych za bezpieczne.

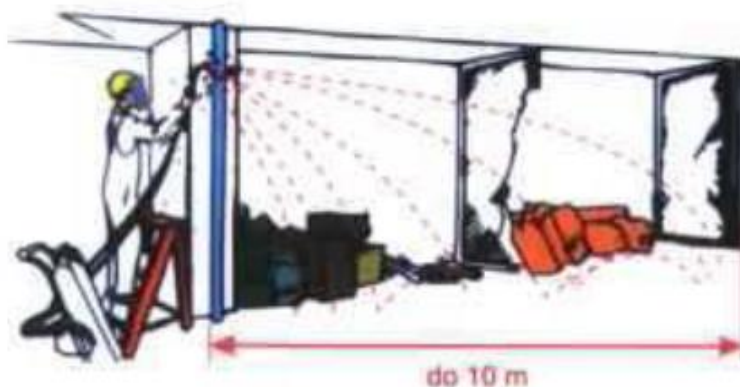
Zarządzenia kierującego działaniami ratowniczymi wymienionymi w powyższych obowiązках są decyzjami, którym może być nadany **rygor natychmiastowej wykonalności** w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego **rozporządzenie [11]**.

5. PRACE NIEBEZPIECZNE POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Niniejszy rozdział omawia sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia [1].

5.1. Zasady organizacyjne zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych

Przez prace niebezpieczne pożarowo rozumiemy prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem zgodnie z § 2 pkt.1 ust. 12 rozporządzenia [1].

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym.

Ogólne zasady bezpiecznego wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo określa § 36 rozporządzenia [1], które przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nakazuje:

- Ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.
- Wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.
- Zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
- Zaznaczyć osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Natomiast zgodnie z postanowieniem w/w rozporządzenia przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy:

- Zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych.
- Prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- Mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru.

- Po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległe.
- Używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Zezwolenie na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo powinno mieć charakter pisemny i może być wydane na podstawie przykładowego wzoru określonego w **załączniku nr 5**. Dla uporządkowania prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo można założyć książkę kontroli prac spawalniczych, która szczegółowo uwzględnia przebieg tych prac, czyli ich rozpoczęcie, kontrolę przed i podczas wykonywania prac wraz z wydaniem wskazówek, kontrolę miejsca po zakończeniu prac itp.. **Zarządzający obiektem** powinien wyznaczyć osobę odpowiedzialną za całkowity nadzór nad wykonywanymi pracami niebezpiecznymi pożarowo i wykonaniem czynności określających zasady ich bezpieczeństwa.

5.2. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

O ZAMIARZE PROWADZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM, ZARZĄDCA POWINIEN POWIADOMIĆ SPECJALISTĘ DS. OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ MIN. 2 DNI PRZED ICH ROZPOCZĘCIEM CELEM UZYSKANIA WYMAGANYCH DOKUMENTÓW.

Zasady ogólne

Wszyscy pracownicy oraz firmy wynajmowane do prac remontowo budowlanych wykonywanych w budynku, zobowiązani są bezwzględnie przestrzegać procedury i wymagania bezpieczeństwa pożarowego w trakcie przeprowadzania prac niebezpiecznych pożarowo z użyciem ognia otwartego lub urządzeń wydzielających ciepło zdolne do zapalenia materiałów palnych.

Prace niebezpieczne pożarowo, nieprzewidziane instrukcją technologiczną prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo kierownik lub przedstawiciel firmy oraz wykonawca są obowiązani sporządzić "Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo" według wzoru określonego w **załączniku nr 4** do niniejszej instrukcji.

Uwaga:

- Kierownik lub osoba wyznaczona zapozna zainteresowane osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru.
- Zgodę na rozpoczęcie prac wydaje Właściciel po sprawdzeniu realizacji ustaleń zawartych w protokole.
- Pomieszczenia lub miejsca, w których mają się odbywać prace, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń.

- Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się w budynku wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
- Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.
- Miejsce wykonywania prac wykonawca zabezpiecza sprzętem gaśniczym umożliwiającym likwidację wszelkich źródeł pożaru.
- Sprzęt używany do wykonywania prac musi być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Przygotowanie pomieszczeń

Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym polega na:

- Oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- Odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
- Zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
- Sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- Uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- Zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z pełną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,
- Sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- Przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pożarowo m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - zapewnieniu stałej drożności przejść, dróg i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.

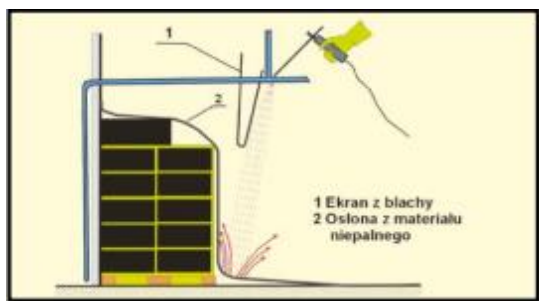
Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, należy przestrzegać następujących zasad:

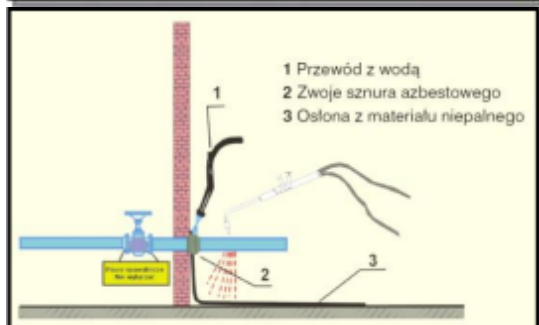
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,

- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych, szczelnych opakowaniach,
- pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiska, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
- prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub gazów palnych, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów palnych w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

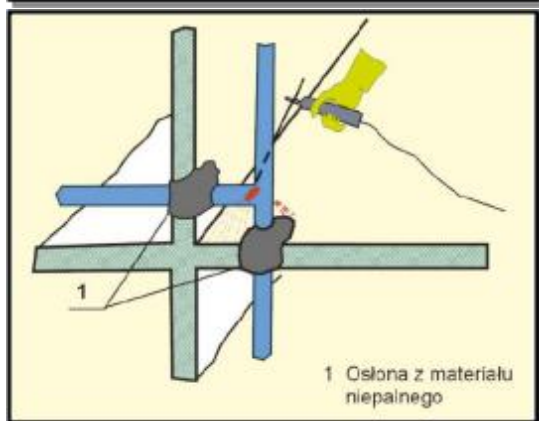
Przykłady zabezpieczenia prac pożarowych – niebezpiecznych

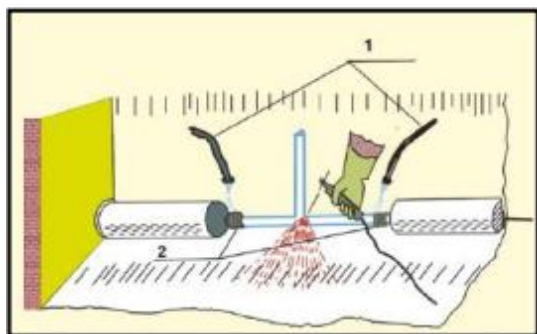
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1-ekran z blachy, 2-koc gaśniczy.

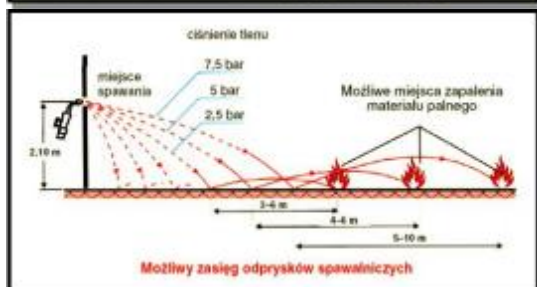
Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1-przewód doprowadzający wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego, 3-koc gaśniczy.

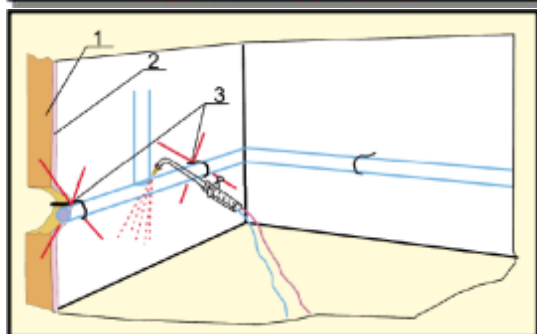
Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału: 1-osłona z materiału niepalnego.

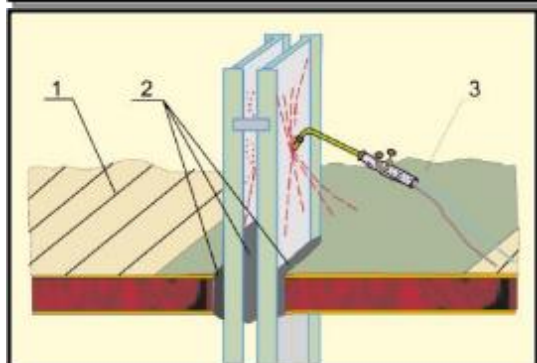
Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1-przewody doprowadzające wodę, 2-zwoje sznura z włókna niepalnego.

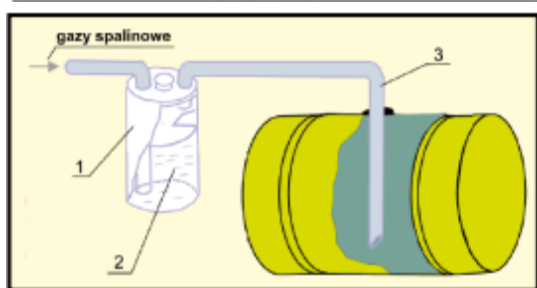
Możliwy zasięg odprysków spawalniczych.

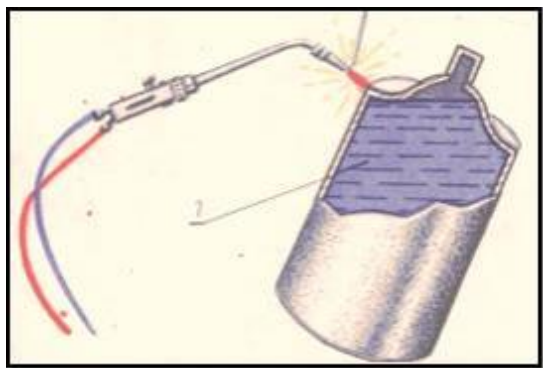
Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1-palna ścianka, 2-niepalna wykładzina, 3-haki podtrzymujące instalację.

Sposób prawidłowego spawania elementu metalowego konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop: 1-drewniany strop, 2-szczeliwo z materiału niepalnego, 3-materiał niepalny (np. koc gaśniczy).

Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę iskier: 1-łapaczka iskier, 2-woda, 3-przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą: 1-woda wypełniająca pojemnik.

Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pożarowo

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo w szczególności należy:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania się pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych, pożarowo,
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia,
- przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- powiadamianie osoby odpowiedzialnej o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru.

Kontrola miejsc pracy po ich zakończeniu

Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych w obiekcie, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, miejsca prac oraz pomieszczeń sąsiednich w celu stwierdzenia, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 2, 4 i 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych.

6. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI

W niniejszym rozdziale omówiono warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania, zgodnie z wymaganiem zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia [1].

6.1. Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji

Warunki ewakuacji dla budynku zostały szczegółowo opisane w rozdziale 2.10.

W budynku należy zapewnić:

- wymaganą szerokość dróg ewakuacyjnych,
- możliwość swobodnego dostępu i szybkiego otwarcia drzwi ewakuacyjnych,
- pełną drożność przedsionków oraz ewakuacyjnych klatek schodowych – w klatkach ewakuacyjnych oraz przedsionkach niedopuszczalne jest przechowywanie lub składowanie jakichkolwiek materiałów palnych.

6.2. Wymagania dotyczące znaków ewakuacyjnych

Stosownie do regulacji określonych w § 4 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia [1], oznakowanie na potrzeby ewakuacji powinno być zapewnione na drogach komunikacji ogólnej oraz w pomieszczeniach w których wymagane są co najmniej dwa wyjścia. Sposób oznakowania musi zapewnić dostarczenie niezbędnych informacji dla osób opuszczających budynek. Sposób rozmieszczenia znaków zgodne z PN N-01256 - 5:1998 [12], pokazano na planach dołączonych do niniejszej instrukcji w załącznikach. Znaki ewakuacyjne wykonane na materiale fosforescencyjnym stosowane mogą być w miejscach, gdzie funkcjonuje oświetlenie dzienne i/lub elektryczne podstawowe, oświetlające te znaki w czasie wystarczającym do dostarczenia materiałom fosforescencyjnym niezbędnej energii. Znaki ewakuacyjne podświetlane stosowane powinny być w miejscach, gdzie pomieszczenia lub drogi ewakuacyjne nie są oświetlone światłem dziennym lub sztucznym przez długie okresy i materiały fosforescencyjne nie mogą się naładować. Poniżej znajduje się szczegółowy opis znaków ewakuacyjnych, którymi należy oznakować drogi ewakuacyjne w budynku.

Znaki i ich znaczenie znajdują się w załączniku 6 niniejszej instrukcji.

Znaki wyszczególnione w załączniku, powinny być umieszczane na wysokości około 150 cm od podłogi, odpowiadającej średniej wysokości normalnej linii środkowej widzenia lub nad drogą ewakuacyjną na wysokości ponad 200 cm od podłogi i tam, gdzie jest to możliwe, prostopadle do kierunku ruchu informowanych ludzi. Oznakowanie powinno być realizowane w pierwszej kolejności piktogramami podświetlanymi. Dopuszczalne jest stosowanie znaków fosforescencyjnych przy zapewnieniu w pobliżu znaku warunków niezbędnych do osiągnięcia efektu luminacji.

6.3. Organizacja ewakuacji

Celem ewakuacji ludzi jest zapewnienie wszystkim użytkownikom obiektu, szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem. Do celów ewakuacji ludzi służą korytarze i klatki schodowe, z których istnieje możliwość bezpośredniego wyjścia na zewnątrz.

W przypadku zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia budynku lub jego części, osoby znajdujące się w obiekcie powinny opuścić strefę zagrożenia. Osoby opuszczające strefę zagrożenia kierują się do najbliższego wyjścia służącego celom ewakuacji zgodnie z oznakowaniem.

W czasie prowadzenia ewakuacji zabronione jest:

- dokonywanie jakichkolwiek czynności mogących wywołać panikę,
- przechodzenie w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- zatrzymywanie się lub tamowanie ruchu w inny sposób.

Osoby ewakuowane muszą podporządkować się poleceniom osób odpowiedzialnych za ewakuację z budynku.

6.3.1. Środki i sposoby ogłaszania alarmu

Środkami łączności alarmowej są:

- Środki porozumiewania wewnętrznego, sygnały alarmowe centrali sygnalizacji pożaru.
- Środki łączności alarmowej zewnętrznej jak aparaty telefoniczne stacjonarne lub komórkowe.

Ogłaszanie alarmu o niebezpieczeństwie odbywać się będzie **poprzez:**

- a) uruchomienie ręcznego ostrzegacza pożarowego lub

- b) sygnał zainicjowany przez centralę z czujki optycznej dymu lub

- c) werbalnie przez pracowników

***Ogłoszenie o zaistniałym zagrożeniu pożarowym
i konieczności ewakuacji z budynku:***

Przekazaniu przez wyznaczone osoby ustalonego komunikatu ewakuacyjnego o treści:

***„UWAGA, UWAGA!!! W BUDYNKU WYSTĄPIŁO ZAGROŻENIE,
PROSIMY O NIEZWŁOCZNE OPUSZCZENIE BUDYNKU,
PRACOWNICY PROSZĘ O PRZYSTĄPIENIE DO WYKONYWANIA
PROCEDUR EWAKUACYJNYCH”***

Należy pamiętać o ostrzeżeniu osób znajdujących się w pomieszczeniach, gdzie wiadomości o zaistniałym zagrożeniu mogą trudniej docierać (np. sanitariaty, pomieszczenia zaplecza socjalno-magazynowego, kotłownia itp.). Alarmowanie powinno odbywać się wg schematu uwzględniającego alarmowanie wewnątrz obiektu oraz alarmowanie sił do akcji ratowniczo - gaśniczej spoza obiektu.

6.3.2. Zarządzanie ewakuacją

Każdy kto zauważy pożar ma obowiązek powiadomienia współpracowników oraz swoich przełożonych o występującym zagrożeniu lub rozpoczęciu przeprowadzania ewakuacji.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji, decyzję o jej podjęciu wydaje:

1. Wójt Gminy Prażmów

W przypadku jego nieobecności decyzję o podjęciu ewakuacji podejmują osoby przez niego wyznaczone:

2. Zastępca Wójta Gminy Prażmów

3. Sekretarz Gminy Prażmów

W trakcie odebrania sygnału alarmowego pierwszego stopnia z centrali SSP, pracownicy powinni udać się do pomieszczenia, w którym nastąpiło wzbudzenie czujki pożarowej, w celu zweryfikowania istnienia zagrożenia. Po dokonaniu wstępnej analizy sytuacji powiadamia przełożonych lub inną osobę upoważnioną, a w razie potrzeby odpowiednie służby ratownicze.

Do ogłoszenia ewakuacji całego budynku uprawniony jest **Wójt Gminy Prażmów lub osoba przez niego upoważniona**. Osoba ta w takim przypadku staje się jednocześnie do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej **Kierownikiem Działań Ratowniczych (KDR)**. KDR jednoosobowo wydaje decyzję o rozpoczęciu ewakuacji osób i mienia w zakresie odpowiednim do posiadanego rozpoznania, występującego stanu zagrożenia oraz możliwości technicznych w danym momencie. Osoba kierująca ewakuacją w pierwszej kolejności wydaje polecenie zaalarmowania służb ratowniczych i zarządza ewakuację ludzi z budynku. W zakresie działań ratowniczych i ewakuacyjnych – ustala sposoby współdziałania. Po zakończeniu ewakuacji osoba ta, zobowiązana jest do natychmiastowego sprawdzenia obecności według stanu obecności, a w przypadku stwierdzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji w celu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia pomieszczeń budynku.

W momencie przybycia jednostek ratowniczych, osoba odpowiedzialna za ewakuację pracowników i mienia z budynku (KDR) zobowiązana jest do złożenia informacji (meldunku) o przebiegu akcji ewakuacyjnej bezpośrednio kierującemu akcją ratowniczo – gaśniczą z ramienia Straży Pożarnej. W meldunku należy przedstawić wstępną informację, przede wszystkim na temat ewentualnych trudności z jakimi mogą się zetknąć ratownicy oraz czy są jakieś strefy, gdzie mogą przebywać zagrożone osoby. Pozostaje do jego dyspozycji. Decyduje o ewentualnej ewakuacji mienia, którą prowadzi z udziałem pracowników (przed przybyciem straży, a później pod rozkazami przybyłego Dowódcy). Osoba kierująca ewakuacją do czasu przyjazdu straży pożarnej, powinna być specjalnie oznakowana (np. poprzez założenie odblaskowej kamizelki).

W celu przeprowadzenia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób z budynku zostali wyznaczeni Koordynatorzy ewakuacji w zakresie działań ratowniczych i ewakuacyjnych.

Wyznaczeni Koordynatorzy ewakuacji:

- **I piętro:**
 - **Inspektor d.s. Obronności**
 - **Inspektor d.s. Inwestycji**
- **Parter:**
 - **Inspektor Ochrony Danych**
 - **Komendant Ochrony Przeciwpożarowej**

Zadaniem pracowników wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji jest powiadomienie wszystkich pracowników oraz gości znajdujących się w obiekcie o zarządzonej ewakuacji, jej rodzaju i ewentualnie o jej kolejności czy sposobie przeprowadzania. Nakazują również przerwanie pracy, polecają zabranie najważniejszych rzeczy i organizują ewakuację wskazując jej kierunek. Polecają udanie się do wyjść ewakuacyjnych, a następnie do miejsca zbiórki. Osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji opuszczają budynek ostatnie, sprawdzając czy w jej części nie ma już ludzi i czy wszyscy się ewakuowali. Zamykają również pomieszczenia pozostawiając kluczyk w drzwiach. Na miejscu zbiórki należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili budynek.

Wszystkie czynności ewakuacyjne trzeba wykonywać szybko, sprawnie, a zarazem spokojnie. Ewakuację mienia należy prowadzić w przypadku jego dużej wartości, gdy stwarza dodatkowe zagrożenie lub utrudnia prowadzenie działań. W przypadku, kiedy ogień lub dym uniemożliwia bezpieczne opuszczenie któregoś z pomieszczeń budynku należy udać się do najbardziej oddalonego od źródła pożaru miejsca, zamknąć i uszczelnić drzwi, a następnie otworzyć okno, wezwać pomoc i spokojnie oczekiwać na jej przybycie. Zamoczona w wodzie i przytknięta do ust tkanina ułatwi oddychanie w atmosferze dymu. W dolnych partiach (przy podłodze) zawsze jest największa ilość tlenu, dlatego w strefie zadymienia należy starać się poruszać jak najniżej poziomu podłogi.

Chcąc prawidłowo realizować zadania ewakuacyjne każdy pracownik musi posiadać informacje na temat:

- rozkładu pomieszczeń w obiekcie, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z budynku,
- miejsc przebywania ludzi w pomieszczeniach obiektu,
- znajomości zasad alarmowania jednostek straży pożarnej,
- rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz znajomości zasad jego użycia,
- usytuowania głównego wyłącznika prądu.

Powyższe wiadomości każdy pracownik powinien nabyć podczas szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które należy przeprowadzić według zaleceń zawartych w rozdziale 7.

UWAGA! Każdy nowy pracownik musi zostać zapoznany z zasadami postępowania w razie pożaru oraz brać udział w ćwiczeniach polegających na opuszczeniu budynku wyznaczonymi drogami ewakuacyjnymi i sprawdzeniu stanu osobowego w miejscu zbiórki do ewakuacji.

UWAGA! Budynek należy opuszczać zgodnie z wyznaczonymi kierunkami ewakuacji, które zostały określone na planach dołączonych do niniejszej Instrukcji.

Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej lub innych służb (w zależności od charakteru zagrożenia) wszyscy podporządkowują się przybyłemu Dowódcy. W przypadku pożaru, jeżeli jego źródło jest niewielkie należy w pierwszej kolejności, niezwłocznie przystąpić do gaszenia pożaru wykorzystując gaśnice znajdujące się w budynku.

6.3.3. Ewakuacja osób niepełnosprawnych

Zgodnie z *Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* przepisy nakładają obowiązek zapewnienia ewakuacji osób niepełnosprawnych oraz bezpieczeństwa w razie pożaru lub innych zagrożeń.

Właściciel lub zarządca budynku odpowiada za zapewnienie możliwości ewakuacji osobom znajdującym się w obiekcie, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Konieczne jest

zapewnienie odpowiednich dróg ewakuacyjnych, oznaczonych i wolnych od przeszkód, a w przypadku budynków wielokondygnacyjnych, także pomieszczeń schronienia. Ewakuacja osób z niepełnosprawnościami wymaga często specjalistycznych metod, takich jak przenoszenie, użycie sprzętu ewakuacyjnego (np. krzeseł ewakuacyjnych).

Obiekt wyposażony jest w specjalne krzesło przystosowane do ewakuacji osób niepełnosprawnych - specjalistyczne urządzenie służące do szybkiego i bezpiecznego transportu osoby z niepełnosprawnością ruchową lub o ograniczonej mobilności po schodach. Krzesło ewakuacyjne EV-4000 jest zlokalizowane przy wschodniej klatce schodowej na 1 piętrze. Zapewnia szybką, łatwą i bezpieczną ewakuację osób o wadze do 210 kilogramów, i umożliwia obsługę krzesła przez jednego operatora.

W przypadku powstania zagrożenia pożarowego na terenie Urzędu Gminy z pośród pracowników Urzędu zostali wyznaczeni Koordynatorzy Ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami. Osoby te odpowiedzialne są za nadzorowanie i ewakuację osób niepełnosprawnych w wyznaczone miejsce zbiórki na zewnątrz budynku z wykorzystaniem dostępnego sprzętu ewakuacyjnego.

Koordynatorzy Ewakuacji podczas komunikatu o podjęciu ewakuacji osób z obiektu powinni osobom ze szczególnymi potrzebami przekazać informacje dotyczące sposobu bezpiecznego opuszczenia obiektu. W tym celu osobom słabosłyszącym i głuchym w sposób komunikatywny – gestykulacyjny wskazują kierunek do ewakuacji i miejsca zbiórki na zewnątrz budynku oraz analogicznie dla osób słabowidzących i niewidomych przekazują wyraźne komunikaty głosowe lub w miarę możliwości w obydwu przypadkach pomagają opuścić tym osobom budynek.

6.3.4. Miejsce zbiórki

Po wyjściu na zewnątrz budynku wszystkie ewakuowane osoby powinny znaleźć się w wyznaczonych miejscach zbiórki odpowiednio oznakowanych zgodnie z poniższym znakiem.

Na terenie Urzędu Gminy Prażmów znajdują się dwa miejsca zbiórki:

- Na terenie zielonym od strony ulicy P. Czołchańskiego, przy parkingu dla interesantów Urzędu,
- Na terenie zielonym od strony wschodniej budynku, na wewnętrznym parkingu dla pracowników Urzędu.

Miejsca zbiórki oznaczono poniższym znakiem:

6.3.5. Ewakuacja mienia

Poza ewakuacją ludzi niejednokrotnie zachodzi konieczność ewakuacji mienia. Celem ewakuacji mienia jest zabezpieczenie cennych przedmiotów oraz ważnych dokumentów przed zniszczeniem lub uszkodzeniem w przypadku pożaru lub innego zagrożenia.

W przypadku powstania zagrożenia pożarowego na potrzeby ewakuacji mienia zostały wyznaczone przez Wójta Gminy Prażmów osoby odpowiedzialne za ewakuację mienia:

1. Specjalista do spraw obsługi archiwum zakładowego
2. Kierownik Wydziału Organizacyjnego

Koordynujący z ramienia Urzędu Gminy powinien wstępnie określić pomieszczenia, z których należy wynieść mienie.

Do pomieszczeń z których należy ewakuować mienie w pierwszej kolejności, jeśli istnieje taka możliwość **bez narażenia życia i zdrowia**, zalicza się:

- pomieszczenia bezpośrednio zagrożone pożarem, w których jest źródło ognia,
- pomieszczenia sąsiednie (w pionie i w poziomie) – możliwość rozprzestrzeniania się pożaru lub uszkodzenia przez działanie wysokiej temperatury i gazów po pożarowych (dymu),
- pomieszczenia pod palącym się pomieszczeniem narażone na możliwość zalania w czasie akcji gaśniczej.

6.4. Zasady organizowania praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 3 ustawy [2] , właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie **bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji**.

Zgodnie z §17 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2023 poz. 822 z późn. zm.), Zarządca obiektu powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

7. SZKOLENIE UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU

W niniejszym rozdziale przedstawiono sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia [1].

7.1. Sposób zapoznania pracowników z treścią przedmiotowej instrukcji

Opracowaną Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku należy zatwierdzić do stosowania. Instrukcja wchodzi w życie z dniem podpisania (patrz strona tytułowa). Zaznajamianie pracowników z treścią Instrukcji może odbywać się na różne sposoby. Może być realizowane poprzez udostępnienie każdemu instrukcji w formie elektronicznej lub pisemnej. Każdy pracownik jest zobowiązany do zapoznania się z Instrukcją we własnym zakresie ze szczególnym naciskiem na zagadnienia związane z ewakuacją, czynnościami, które należy podjąć w razie pożaru, a także na temat rozmieszczenia i obsługi urządzeń przeciwpożarowych. Zarządca obiektu ma prawo sprawdzać każdego pracownika, co do znajomości postanowień niniejszej Instrukcji, a także wiedzy na temat wyżej wymienionych zagadnień.

7.2. Sposób zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

Zgodnie z art. 4. pkt.1 ust. 6 ustawy [2] Właściciel/Zarządca budynku jest zobowiązany zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi. Jednocześnie w/w ustawa nakazuje, aby osoba wykonująca czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej posiadała odpowiednie uprawnienia. Osoby wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z art. 4 ust. 1 ustawy [2], powinny posiadać, co najmniej wykształcenie średnie i ukończone szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej lub mieć tytuł zawodowy technika pożarnictwa.

Właściciel budynku, po zrealizowanych szkoleniach przeciwpożarowych, ma prawo sprawdzić znajomość zagadnień ochrony przeciwpożarowej podległych pracowników. W tym celu uprawniona osoba np. Specjalista ds. Ochrony Przeciwpożarowej przeprowadza sprawdzenie wiadomości pracowników, w formie ustnej lub pisemnej. Sprawdzenie wiadomości może odbywać się, poprzez zdanie pytań, np.:

- Gdzie znajduje się gaśnica w pobliżu Twojego miejsca pracy?
- Gdzie należy się udać w razie ewakuacji obiektu?
- W jaki sposób odbywa się alarmowanie o pożarze?
- Którędy przebiega droga ewakuacyjna z Twojego stanowiska pracy?
- W jaki sposób uruchamia się gaśnicę?
- Co należy zrobić po zauważeniu pożaru?

Jeżeli u pracownika zostanie stwierdzony brak podstawowych wiadomości z zakresu ochrony przeciwpożarowej, należy zobligować pracownika do uzupełnienia wiedzy i przeprowadzić ponowne sprawdzenie wiadomości. Nieprzestrzeganie wymagań ochrony przeciwpożarowej może stanowić podstawę do nałożenia na pracownika konsekwencji finansowych. Uprawniona osoba np. Specjalista ds. Ochrony Przeciwpożarowej może sporządzić protokół ze sprawdzenia wiedzy pracowników, który następnie może zostać dołączony do akt personalnych.

Podkreślić należy, że proces szkoleń powinien być ciągły. Cały personel, musi być zaznajomiony z działaniami, jakie należy podjąć na wypadek pożaru. Dodatkowemu szkoleniu powinny być poddane osoby związane z prawidłowym podjęciem działań ratowniczo-gaśniczych do czasu przybycia straży pożarnej (na podstawie ustalonych warunków ewakuacyjnych opisanych w rozdziale 6.3.). Dopiero zapoznanie personelu

z zasadami postępowania na wypadek pożaru, uwzględniającymi czynniki, które mogą mieć wpływ na jego przebieg, można uznać za spełnienie wymagań przepisów przeciwpożarowych.

8. ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

W niniejszym rozdziale przedstawiono zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia [1].

8.1. Zadania i obowiązki osoby odpowiedzialnej za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej obiektu

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy [2] osoba odpowiedzialna za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej obiektu, zwana dalej w treści Instrukcji „zarządzającym obiektem”, obowiązana jest w szczególności:

1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
2. Wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice.
3. Zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.
4. Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.

Przez bezpieczeństwo należy rozumieć stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowanie do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Odpowiednie warunki ewakuacji dla przedmiotowego obiektu polegają w szczególności na:

- Zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
 - Zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
 - Zabezpieczeniu przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych poprzez zastosowanie w obiekcie urządzeń służących do usuwania dymu.
5. Przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.

Przygotowanie obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej polega między innymi na:

- Zapewnieniu drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającej dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- Utrzymaniu dróg ewakuacyjnych w obiekcie zgodnie z obowiązującymi zasadami, w szczególności wolnych od materiałów palnych oraz przedmiotów, które mogłyby zmniejszać ich szerokość albo wysokość poniżej dopuszczalnych wartości,
- Zapewnieniu źródeł czerpania wody do celów zewnętrznego gaszenia pożarów w obiekcie,
- Utrzymaniu urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic w pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,

- Zapewnieniu dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników przeciwpożarowych i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.
- 6. Zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi – zasady zaznajamiania opisano w Rozdziale 7 Instrukcji;
- 7. Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia. Wyżej wymienione zasady postępowania na wypadek pożaru zostały opracowane w niniejszej Instrukcji w Rozdziale 4;
- 8. Wyposażyć obiekt w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi;
- 9. Umieścić w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
- 10. Oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami:
 - drogi i wyjścia ewakuacyjne,
 - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - drogi pożarowe.

8.2. Zadania i obowiązki osoby prowadzącej zagadnienia ochrony przeciwpożarowej w obiekcie

1. Analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej obiektu oraz przedkładanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie;
2. Dopilnowanie prowadzenia terminowych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych;
3. Wnioskowanie do zarządzającego obiektem w sprawie doposażenia obiektu w gaśnice, urządzenia przeciwpożarowe oraz nowoczesne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych;
4. Czuwanie nad przestrzeganiem i stosowaniem przez pracowników postanowień niniejszej Instrukcji, przepisów przeciwpożarowych oraz zaleceń zarządzającego obiektem w sprawach ochrony przeciwpożarowej;
5. Sprawdzenie prawidłowego rozmieszczenia gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
6. Przeprowadzenie okresowych i doraźnych kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego obiektu;
7. Informowanie zarządzającego obiektem o nieprawidłowościach stwierdzonych w czasie kontroli oraz zgłaszanie wniosków dotyczących ich usunięcia;
8. Organizowanie szkoleń przeciwpożarowych pracowników;
9. Prowadzenie dokumentacji związanej z ochroną przeciwpożarową obiektu;
10. Współdziałanie z PSP w sprawach dot. ochrony przeciwpożarowej obiektu.

8.3. Zadania i obowiązki wszystkich osób zatrudnionych na terenie obiektu

Wszystkie osoby zatrudnione na terenie obiektu bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

1. Znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru;
2. Znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
3. Orientacja w rozmieszczeniu gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych;
4. Umiejętność obsługi gaśnic, hydrantów wewnętrznych i innych urządzeń przeciwpożarowych;

5. Znajomość warunków przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji osób i mienia;
6. Udział w szkoleniach przeciwpożarowych oraz ćwiczeniach w zakresie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi w obiekcie;
7. Branie udziału w akcji ratowniczo-gaśniczej na terenie obiektu oraz podporządkowanie się poleceniom kierującego tą akcją;
8. Niezwłocznie zgłaszanie przełożonym zauważonych usterek i nieprawidłowości mogących spowodować pożar;
9. Przestrzeganie obowiązujących przepisów i Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska.

8.4. Obowiązki podmiotów zewnętrznych wykonujących określone zlecone prace na terenie obiektu

Na rzecz ochrony przeciwpożarowej, każdy pracownik niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, jest zobowiązany:

1. uczestniczyć w szkoleniach i instruktażach przeciwpożarowych organizowanych przez pracodawcę;
2. przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach do tego celu nie wyznaczonych;
3. wykonywać swoją pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami o zapobieganiu i zwalczaniu pożarów, znać treść niniejszej instrukcji oraz innych ustanowień wewnętrznych obowiązujących na terenie obiektu;
4. dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego na swoim stanowisku pracy;
5. przed zakończeniem pracy sprawdzić, czy przy opuszczonym stanowisku zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne oraz czy nie występują inne źródła zagrożenia;
6. nie zastawiać dróg pożarowych i dróg ewakuacyjnych, nie zastawiać dostępu do sprzętu gaśniczego oraz urządzeń energetycznych;
7. znać zasady i sposoby alarmowania o zagrożeniu (pożarze, katastrofie, awarii) jednostki Państwowej Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych;
8. postępować w przypadku pożaru zgodnie z rozdziałem 7. „Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia” niniejszej instrukcji;
9. niezwłocznie opuszczać pomieszczenia oraz kierować się drogami ewakuacji do wyjścia na zewnątrz budynku.

9. ZAŁĄCZNIKI

- 1. Załącznik nr 1** – Wykaz osób odpowiedzialnych za ewakuację w budynku Urzędu Gminy Prażmów
- 2. Załącznik nr 2** – Wzór tabeli potwierdzenia zapoznania się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
- 3. Załącznik nr 3** – Oświadczenie o zapoznaniu się z postanowieniami zawartymi w IBP
- 4. Załącznik nr 4** – Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym
- 5. Załącznik nr 5** – Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym
- 6. Załącznik nr 6** – Znaki bezpieczeństwa
- 7. Załącznik nr 7** – Znaki ochrony przeciwpożarowej
- 8. Załącznik nr 8** – Część graficzna

9.1. Tabela z wykazem osób odpowiedzialnych za ewakuację w Urzędzie Gminy Prażmów

(Załącznik 1)

**WYKAZ OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA EWAKUACJĘ
W URZĘDZIE GMINY PRAŻMÓW**

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko-funkcja	Numer kontaktowy	Podpis
1.	Michał Kmiecik	Wójt Gminy Prażmów	533 721 554	
2.	Monika Brzózka	Zastępca Wójta Gminy Prażmów	665 176 112	
3.	Jolanta Szmidt	Sekretarz Gminy Prażmów	534 619 241	
4.	Gabriel Mańka (Koordynator ewakuacji I piętra)	Inspektor d.s. Obronności		
5.	Mateusz Borowski (Koordynator ewakuacji I piętra oraz osób niepełnosprawnych)	Inspektor d.s. Inwestycji		
6.	Rafał Marchlewski (Koordynator ewakuacji parteru oraz osób niepełnosprawnych)	Inspektor Ochrony Danych		
7.	Paweł Jasiński (Koordynator ewakuacji parteru)	Komendant Ochrony Przeciwpożarowej		
8.	Marcin Kamiński (Koordynator ewakuacji mienia)	Specjalista do spraw obsługi archiwum zakładowego		
9.	Malgorzata Sulyk (Koordynator ewakuacji mienia)	Kierownik Wydziału Organizacyjnego		
10.				

9.2. Wzór tabeli potwierdzenia zapoznania się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

(Załącznik 2)

**POTWIERDZENIE ZAPOZNANIA SIĘ Z
TREŚCIĄ INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko- funkcja	Data	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				

9.3. Oświadczenie o zapoznaniu się z postanowieniami zawartymi w IBP

(Załącznik 3)

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

Oświadczenie

Oświadczam, że zostałam/em zapoznana/y z przepisami przeciwpożarowymi, obowiązującymi w przedmiotowym budynku Urzędu Gminy Prażmów znajdującego się przy ul. Piotra Czołchańskiego 1 w Prażmowie.

Znane mi są, zasady zapobiegania powstawaniu pożaru na stanowisku pracy i na terenie obiektu, zasady postępowania na wypadek pożaru i użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego przyjmuję do wiadomości i stosowania.

.....
(data, podpis składającej/ego oświadczenie)

.....
(podpis prowadzącego szkolenie)

9.4. Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

(Załącznik 4)

.....
(data)

**PROTOKÓŁ Nr.....
ZABEZPIECZENIA
PRZECIWPOŻAROWEGO
PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO**

Nazwa i określenie pomieszczenia - stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
.....

Charakterystyka - technologiczna przewidzianych do realizacji prac

.....
.....
.....
.....

Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac

.....
.....
.....

Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac

.....
.....
.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac

Środki i sposób alarmowania Państwowej Straży Pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru

Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku pracy

Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywanych prac

Osoby zobowiązane do przygotowania kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości kontroli)

Podpis członków komisji:
(imię i nazwisko, zajmowane stanowisko)

.....

.....

.....

9.5. Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

(Załącznik 5)

.....
(data)

ZEZWOLENIE nr
NA PROWADZENIE
PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Miejsce pracy:

.....
(pomieszczenie, stanowisko pracy)

Rodzaj pracy i czas pracy:

.....

.....
Zagrożenie pożarowe - wybuchowe w miejscu pracy:

.....

.....
Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru lub wybuchu:

.....

.....
Środki zabezpieczenia:

– przeciwpożarowe:

.....

– inne:

.....

.....
Sposób wykonania pracy:

.....

.....

Odpowiedzialni za:

- przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac pożarowo-niebezpiecznych:

..... wykonano
(nazwisko) (data)

.....
(podpis)

- wyłączenie spod napięcia, odcięcie dopływu gazu, itp.:

..... wykonano
(nazwisko) (data)

.....
(podpis)

- dokonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:

..... wykonano
(nazwisko) (data)

.....
(podpis)

- W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia.

.....
(podpis)

- Stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktażu:

..... przyjąłem do wykonania
(nazwisko) (data)

.....
(podpis)

- Zezwalam na rozpoczęcie prac (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 7).

..... (podpis wypisującego) (podpis Przewodniczącego Komisji)

Prace zakończono: _____
(data i godzina zakończenia prac)

Wykonał _____
(imię i nazwisko)

Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

(podpis)

(podpis)

9.6. Znaki bezpieczeństwa

(Załącznik 6)

Znaki Bezpieczeństwa Ewakuacyjne PN-EN ISO 7010:2012		
L.p.		
1.		Numer referencyjny: E001 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
2.		Numer referencyjny: E002 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (Prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
3.		Numer referencyjny: E005 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:
4.		Numer referencyjny: E006 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:
5.		Numer referencyjny: E007 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji
6.		Numer referencyjny: E024 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów

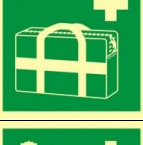
Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

		Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji
7.		Numer referencyjny: E016 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną
8.		Numer referencyjny: E017 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny
9.		Numer referencyjny: E008 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Stłuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy stłuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne
10.		Numer referencyjny: E018 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
11.		Numer referencyjny: E019 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
12.		Numer referencyjny: E022 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo
13.		Numer referencyjny: E023 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo
14.		Numer referencyjny: E033 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
15.		Numer referencyjny: E034 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
16.		Numer referencyjny: E057 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony
17.		Numer referencyjny: E058 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów

Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

18.		Numer referencyjny: E059 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej
19.		Numer referencyjny: E003 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
20.		Numer referencyjny: E004 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
21.		Numer referencyjny: E009 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza
22.		Numer referencyjny: E010 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny
23.		Numer referencyjny: E011 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu
24.		Numer referencyjny: E012 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.
25.		Numer referencyjny: E013 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze
26.		Numer referencyjny: E027 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej
27.		Numer referencyjny: E028 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu
28.		Numer referencyjny: E028 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego

9.7. Znaki ochrony przeciwpożarowej

(Załącznik 7)

Znaki ochrony przeciwpożarowej PN-EN ISO 7010:2012		
L.p.		
1.		Numer referencyjny: F001 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Gaśnica Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica Symbole pokrewne: F003, F002, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
2.		Numer referencyjny: F002 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Hydrant wewnętrzny Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy Symbole pokrewne: F001, F003, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
3.		Numer referencyjny: F003 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Drabina pożarowa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożaru Symbole pokrewne: F001, F002, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015, E059
4.		Numer referencyjny: F004 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
5.		Numer referencyjny: F005 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Alarm pożarowy Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F006, F004, E031, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
6.		Numer referencyjny: F006 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Telefon alarmowania pożarowego Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F006, F004, E031, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015
7.		Numer referencyjny: F008 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Instalacja gaszenia gazem Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej baterii gaśniczej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F009, F010, F011, F012, F013, F014, F015

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów

Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

8.		Numer referencyjny: F009 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Wózek gaśniczy Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F010, F011, F012, F013, F014, F015, F008
9.		Numer referencyjny: F010 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Przenośny agregat piany Funkcja: Wskazuje lokalizację przenośnej gaśnicy pianowej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F011, F012, F013, F014, F015, F008, F009
10.		Numer referencyjny: F011 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Aplikator mgły wodnej Funkcja: Wskazuje lokalizację aplikatora mgły wodnej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F012, F013, F014, F015, F008, F009, F010
11.		Numer referencyjny: F012 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stała instalacja gaśnicza Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F013, F014, F015, F008, F009, F010, F011
12.		Numer referencyjny: F013 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stałe Urządzenia Gaśnicze Wodne Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej wodnej Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F013, F014, F015, F008, F009, F010, F011
13.		Numer referencyjny: F014 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stacja spustowa Funkcja: Wskazuje położenie stacji zdalnego zwalniania Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F015, F008, F009, F010, F011, F012, F013
14.		Numer referencyjny: F015 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Monitor pożaru Funkcja: Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru Symbole pokrewne: F001, F002, F003, F004, F005, F006, F008, F009, F010, F011, F012, F013, F014
15.		Numer referencyjny: F016 Standard: ISO 7010:2012 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Koc gaśniczy Funkcja: Wskazuje lokalizację koca gaśniczego

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
OBIEKT: Urząd Gminy Prażmów
Prażmów, ul. Piotra Czołchańskiego 1, 05-505 Prażmów

Znaki dodatkowe			
L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
1.		Przeciwpozarowy wyłącznik prądu	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2.		Kurek główny instalacji gazowej	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
3.		Hydrant zewnętrzny	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego; wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.
4.		Droga pożarowa	Do oznaczenia zewnętrznych dróg dojazdowych dla prowadzących akcję pożarniczą.
5.		Drzwi przeciwpożarowe	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
6.		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.